Ազգ
Azg
1 ՅՈՒԼԻՍ 2004 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 121 (3043)

Բուշ-Ալիեւ հանդիպմանը քննարկվել են նաեւ ղարաբաղյան կարգավորման հարցերը

ԲԱՔՈՒ, 30 ՅՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Յունիսի 29-ին Ստամբուլում կայացել է Ադրբեջանի նախագահ Իլհամ Ալիեւի հանդիպումը ԱՄՆ-ի նախագահ Ջորջ Բուշի հետ: Բանակցություններում, զանգվածային լրատվամիջոցների հաղորդումների համաձայն, կողմերը քննարկել են երկկողմ համագործակցության զարգացման, միջազգային հակաահաբեկչական կոալիցիային համատեղ մասնակցության, տարածաշրջանային տնտեսական նախագծերի իրականացման հարցերը:

ԱՄՆ-ի նախագահը գոհունակություն է հայտնել Ադրբեջանում ընթացող գործընթացների եւ տնտեսական բարեփոխումների առնչությամբ: Կարծիքներ են փոխանակվել Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան խողովակաշարի շինարարության ընթացքի շուրջ: Ջորջ Բուշն ընդգծել է այդ նախագծի հատուկ նշանակությունը ոչ միայն Ադրբեջանի, այլեւ ամբողջ տարածաշրջանի համար: Քննարկվել են նաեւ Ադրբեջանի եւ ՆԱՏՕ-ի կապերի զարգացման, ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման հարցերը:

Երեքշաբթի օրը Իլհամ Ալիեւը հանդիպումներ է անցկացրել նաեւ Մեծ Բրիտանիայի վարչապետ Թոնի Բլերի եւ Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակի հետ: Քննարկվել են երկկողմ հարաբերությունների եւ միջազգային բնույթի հարցեր:

«Ոսկե ծիրան» միջազգային առաջին կինոփառատոնն իրողություն դարձավ

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Հայկական կինոյի զորավոր ուժը գնահատող կինոհանդիսատեսի համար աներեւակայելի իրողություն էր այս օրերին Հայաստանում միջազգային կինոփառատոնի անցկացումը, այն էլ՝ հագեցած աշխարհի լավագույն հայ ռեժիսորների ֆիլմերի մրցութային ու համաշխարհային բարձրարժեք ֆիլմերի արտամրցութային ցուցադրությամբ: Երազանքից իրականություն դարձած փառատոնի կազմակերպիչներին որեւէ դժվարություն հետ չպահեց իրականացնելու այն, ինչն այնքան սպասված էր ու ցանկալի: Կինոհանդիսատեսին հայկական ու միջազգային կինոյի բարձրարվեստ գործերը ցուցադրելով, նրանք մատուցում են նոր ճաշակ ու որակ, փորձելով հետ մղել անարվեստ ֆիլմերի ներխուժումն ու դրանց վնասակար ներգործությունը հատկապես նոր սերնդի վրա:

«Ոսկե ծիրան» միջազգային կինոփառատոնն առաջին անգամ Հայաստան բերեց միջազգային փառատոներում մեծ անուն ունեցող կինոռեժիսորների, վավերագրողների, կինոգետների, որոնք հայկական կինոյի մասին դատում են Սերգեյ Փարաջանովի ու Արտավազդ Փելեշյանի նման վարպետների ֆիլմերով:

Սուրբ Զորավոր Աստվածածին եկեղեցում օրհնվեց ծիրանը:

Աշխարհի 20 երկրներից ժամանած կինոգործիչներն ընդգրկված են խաղարկային, վավերագրական, փորձարարական, ուսանողական ֆիլմերի ժյուրիի կազմում:

Տես էջ 2

ՏԱՐԱԾՔԻ ԱԶԳԸ ԼՂՀ

Եվրոմիության ջանքերն արդյունք կտան

Այս հույսն է տածում ԵՄ ներկայացուցիչը

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ
Ստեփանակերտ

Հարավային Կովկասում Եվրոմիության հատուկ ներկայացուցիչ Հեյկի Տալվիտիեն հունիսի 29-30-ը ծանաչողական այց կատարեց Ղարաբաղ: Վերջին կես տարում սա եվրոպական հեղինակավոր կառույցների կատարած երրորդ այցն է Արցախ՝ Թերի Դեւիսից եւ Գորան Լեննմարկերից հետո, ինչը վկայում է եվրոպայի հարաճուն հետաքրքրությունը ղարաբաղյան հիմնախնդրի նկատմամբ:

Մինչ Ստեփանակերտ գալը Հ. Տալվիտիեն Քաշաթաղում եւ Շուշիում հանդիպել է տեղի փախստականների հետ, որտեղ ծանոթացել է նրանց հիմնախնդիրներին: Իսկ պաշտոնական հանդիպումները Ստեփանակերտում խիստ հագեցած էին: Եվրոպացի դիվանագետը առանձնահանդիպումներ ունեցավ արտգործնախարար Աշոտ Ղուլյանի, վարչապետ Անուշավան Դանիելյանի, ԱԺ նախագահ Օլեգ Եսայանի հետ, իսկ ամենավերջում՝ ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանի հետ: Բոլոր հանդիպումների գլխավոր թեման ղարաբաղյան հակամարտության լուծման խնդիրներն էին: Հ. Տալվիտիեն հնարավորություն ունեցավ առավել մոտիկից ծանոթանալու ղարաբաղյան կողմի պաշտոնական դիրքորոշմանը կարգավորման վերաբերյալ: Առիթ եղավ նաեւ հանդիպելու ԼՂՀ ոչ կառավարական կազմակերպությունների ներկայացուցիչների հետ: Նրանց հետաքրքրում էին Ղարաբաղի ապագայի նկատմամբ տեղի հասարակական կազմակերպությունների պատկերացումներն ու ակնկալիքները:

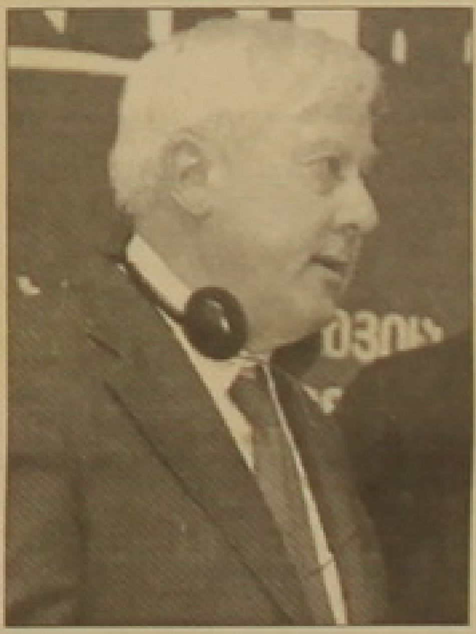

Բոլոր հանդիպումներից հետո Հ. Տալվիտիեն հրավիրեց մամուլի ասուլիս: Շուրջ 20 րոպե տեւած ասուլիսում անդրադառնալով իր առաքելությանը՝ նա նշեց, որ ինքը մանդատ ունի հարավկովկասյան երեք հանրապետությունների հարցերով զբաղվելու համար, տեղեկացնելով նաեւ, որ ԵՄ-ի կողմից լիազորված է տարածաշրջանում նպաստելու հակամարտությունների լուծմանը:

Տես էջ 3

Հուսեյնին հանձնել են իրաքցիներին

Նրան սպառնում է մահապատիժ

Ամերիկյան զինվորական հրամանատարությունը երեկ Իրաքի ժամանակավոր կառավարությանն է հանձնել երկրի նախկին ղեկավար Սադդամ Հուսեյնին եւ նրա 11 մերձավորներին: Նա դատարան կներկայանա արդեն այսօր՝ հուլիսի 1-ին: Բրիտանական «Սկայնյուզ» հեռուստաընկերության տվյալներով, Հուսեյնին մեղադրանքներ են ներկայացված 12 կետերով՝ ցեղասպանություն, հակամարդկային ոճիրներ, պատերազմական հանցագործություններ եւ այլն:

Եթե նա մեղավոր ճանաչվի մեղադրանքի բոլոր կետերով, ապա թերեւս դատապարտվի մահապատժի: Հուսեյնը կշարունակի մնալ ամերիկացի զինվորականներից կազմված պահակախմբի հսկողության տակ, այսինքն միայն իրավաբանորեն հանձնված կլինի Իրաքին: Իրաքի կառավարությունը համապատասխան բանտ չունի նրան պահելու համար: Իրաքի արդարադատության նախարարը հայտարարել է, թե Հուսեյնի դատավարությունը լինելու է «բաց եւ հրապարակային»:

Իրաքցիներին հանձնված անձանց թվում են նախկին փոխնախագահ Թահա Յասին Ռամադանը, նախկին վարչապետ Թարիք Ազիզը, պաշտպանության նախկին նախարար Սուլթան Հաշիմը եւ գեներալ Ալի Հասան ալ Մաջիդը: Սադդամ Հուսեյնը մեղադրվում է մասնավորապես 1988 թ. Հալաբջա քաղաքի քուրդ բնակչության դեմ քիմիական զենք գործածելու, 1980–1988 թթ. իրանա-իրաքյան պատերազմում գործած ոճիրների, 1990 թ. Քուվեյթ ներխուժման, շիաների 1991 թ. ապստամբության մասնակիցների նկատմամբ արյունալի հաշվեհարդարի համար:

Պ. Ռ.

Միդա Թոփուզյանին պաշտոնանկ արեցին ծածկագիր փոխանցելու համար

ՀՀ վարչապետի հրամանով Միդա Թոփուզյանին աշխատանքից ազատելու վերաբերյալ մամուլը տարբերույթ մեկնաբանություններ տվեց: Իրականությունն այն է, որ Միդա Թոփուզյանը մամուլում ակնարկված ԿԳՆ հենց այն բարձրաստիճան պաշտոնյան է, որին ՀՀ նախագահի վերահսկողական ծառայությունը քննության ժամանակ խոչընդոտել էր ծածկագիր տեսքը փոխանցել իր հովանավորյալին՝ ՀԺԿ նախագահ Ստեփան Դեմիրճյանի դստերը: Տիկին Թոփուզյանին պաշտոնանկ անելու հարցը դրվել էր դրանից հետո:

ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարար Սերգո Երիցյանը «Հետաքննող լրագրողների» հարցմանն ի պատասխան հայտնել է, որ 2004 թ. հունիսի 3-ին կայացած ցերազանցության մեդալի հավակնորդների մաթեմատիկայի կենտրոնացված քննությունից անբավարար գնահատական է ստացել 6 շրջանավարտ: Նրանցից մեկը Լուսինե Դեմիրճյանն է, մյուս երեքը Ե. Չարենցի անվան թիվ 67 դպրոցի շրջանավարտներ են: Անբավարար գնահատական ստացածներից մեկը Կենտրոնի թաղապետ Գագիկ Բեգլարյանի եղբոր դուստրն է, մյուսը՝ ՀՀ կառավարության խաղախաչինության եւ բնական ռեսուրսների վարչության պետ Սիրեկան Օհանյանի դուստրը:

«ՀԵՏՔ»

Մեկ ամսից Հայաստանը ՆԱՏՕ-ում կունենա իր առանձին դեսպանը

ՍՏԱՄԲՈՒԼ, 30 ՅՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մեկ ամսից Հայաստանը ՆԱՏՕ-ում կունենա իր առանձին դեսպանը, որը կզբաղվի միայն ՆԱՏՕ-Հայաստան հարաբերություններով: Այս մասին լրագրողներին ասաց ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը, առայժմ չհրապարակելով դեսպանի անունը: Նշենք, որ մինչ այժմ Հայաստանը դաշինքում համատեղության կարգով ներկայացնում է Եվրամիությունում Հայաստանի դեսպան Վիգեն Չիթեչյանը: Ի դեպ, տարածաշրջանային երկրներից Հայաստանն առաջինն է, որ ՆԱՏՕ-ում կունենա իր առանձին դեսպանը:

Համագործակցում ենք միայն «Արարատ» լոգոյի օգտագործման շուրջ

«Մուլտի գրուպ» կոնցեռնի հիմնադիր նախագահ Գագիկ Ծառուկյանի մամուլի ասուլիսը

Երեւանի Արարատ կոնյակի, գինու, օղու կոմբինատը («Մուլտի գրուպ») եւ Երեւանի կոնյակի գործարանը («Պեռնո Ռիկար») համագործակցության եզրեր են գտել՝ ստեղծելով «Բրենդի բրիջ» համատեղ ընկերությունը, որով կարգավորվում են «Արարատ» լոգոյի համատեղ օգտագործման խնդիրները: Այս մասին օրերս հրավիրված մամուլի ասուլիսում հայտարարել էին Երեւանի Արարատ կոնյակի, գինու, օղու գործարանի տնօրենների խորհրդի նախագահ Սեդրակ Առուստամյանը եւ Երեւանի կոնյակի գործարանի նախագահ, գլխավոր տնօրեն Պիեռ Լարեչը: Այս տեղեկատվությունը տարբերույթ եզրակացությունների եւ մեկնաբանությունների առիթ էր դարձել, մասնավորապես թե երկու ձեռնարկությունների համագործակցությունն ինչ-որ իմաստով ենթադրում է միավորում:

Երեկ հրավիրված մամուլի ասուլիսում «Մուլտի գրուպ» կոնցեռնի հիմնադիր նախագահ Գագիկ Ծառուկյանը պարզություն մտցրեց՝ լրատվամիջոցների օգնությամբ հասարակությանը տեղեկացնելով, որ համագործակցությունը 2 ձեռնարկությունների միջեւ պայմանավորված է միայն «Արարատ» ապրանքանիշի օգտագործմամբ: Եվ այս հարցը կարգավորող ստեղծված

«Բրենդի բրիջ» ընկերությունը զբաղվելու է միայն լոգոյի օգտագործման հարցերի կարգավորմամբ: Մնացյալ հարցերում Երեւանի Արարատ կոնյակի, գինու, օղու կոմբինատը եւ Երեւանի կոնյակի գործարանը մնում են մրցակիցներ: Գագիկ Ծառուկյանը խոստովանեց, որ «Պեռնո Ռիկարի» հետ մրցակցությունը դյուրին չի լինի. այն ալկոհոլային խմիչքների համաշխարհային շուկայի առաջատարներից է: Այդուհանդերձ, Երեւանի Արարատ կոնյակի, գինու, օղու գործարանի երբեմնի համբավը վերադարձնելու գործընթացն այլեւս անշրջելի է: Ձեռնարկության արտադրանքն արդեն նվաճում է Ռուսաստանի, ԱՊՀ երկրների շուկան եւ այս ուղղությամբ քայլերը լինելու են շարունակական: Առաջիկայում անընդհատ թարմացվելու է տեսականին եւ «Նոյ» կոնյակների կողքին կհայտնվեն այլ կոնյակներ: Մինչ այսօր ներդրվել է 7,5 մլն դոլար: Գործարանն այսօր աշխատում է իրականացվող շինարարական աշխատանքներին եւ վերազինմանը զուգընթաց: Ամբողջ թափով այն կաշխատի մոտ ապագայում՝ հոկտեմբեր-նոյեմբեր ամիսներին կայանալիք բացման պաշտոնական արարողությունից հետո: Այդ ժամանակ արդեն Երեւանի կոնյակի, գինու, օղու կոմբինատում կաշխատի շուրջ 600 մարդ՝ 100 հազար դրամ միջին աշխատավարձով: Գագիկ Ծառուկյանը հավաստիացնում է, որ Երեւանի Արարատ կոնյակի, գինու, օղու կոմբինատում են աշխատում հանրապետության լավագույն կոնյակագործները:

Մ. Հ.

ԱԶԳ

Ընթացիկ

Երկարաժամկետ վարկերը Լոռու մարզի զարգացման գրավական

Երեկ ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանն աշխատանքային այցով եղավ Լոռու մարզում, հանդիպեց մարզի ղեկավարության, գործարարների հետ, իսկ այցի վերջում դիտեց Վանաձորի Հովհաննես Աբելյանի անվան պետական դրամատիկական թատրոնում բեմադրված «Աշնան արեւ» պիեսը: Առաջինը Ռոբերտ Քոչարյանն այցելեց նորակառույց «Զոսեկար» ՍՊԸ: Ընկերությունը զբաղվում է մետաղապլաստե դռների եւ պատուհանի արտադրությամբ:

Հրուշակեղենի արտադրությամբ զբաղվող «Հելեն արտ» ՍՊԸ-ն հիմնվել է 2000-ին: 3 տարվա ընթացքում արտադրական հզորությունն ավելացել է 2 անգամ եւ այժմ արտադրում է 45-50 տեսակ շոկոլադե կոնֆետներ, թխվածքաբլիթ եւ այլն: Ձեռնարկությունը սկսել է նաեւ կուշկեղենի արտադրություն: Շուրջ 30 հազար դոլար երկարաժամկետ վարկի ձեռքբերման դեպքում ընկերության ղեկավարությունը խոստանում է վերազինել ձեռնարկությունը եւ ավելացնել արտադրության ծավալները:

Հանրապետության նախագահն այցելեց նաեւ «Ալացք» ավտոմոբիլային գործարան: Գործարանի հիմնական պատվիրատուն ՀՀ պաշտպանության նախարարությունն է: «Ալացքում» վերանորոգվում են կարբյուրատորային բեռնատար ավտոմեքենաները: Այս տարի ընկերությունը սկսել է «ԳԱԶ-66» բեռնատար ավտոմեքենաների կարբյուրատորային շարժիչների փորձնական փոխարինումը դիզելային շարժիչներով, ինչը զգալի միջոցներ կտնտեսի:

Վանաձորում Թուֆենկյան հիմնադրամը կառուցում է իր «Թուֆենկյան հոսփիթալիթի» հյուրանոցային համալիրի 6 հյուրանոցներից մեկը: Ըստ Թուֆենկյան ընկերությունների գլխավոր տնօրեն Համբարձում Ցիլինգարյանի՝ Վանաձորի հյուրանոցը նախատեսվում է շահագործման հանձնել մոտ 1 ամսից:

«Թուֆենկյան» հյուրանոցը

Հանրապետության նախագահը հանդիպեց համայնքի ղեկավարների, ինչպես նաեւ փոքր ու միջին ձեռնարկատերերի հետ: Լրագրողների հետ զրույցի ժամանակ Ռոբերտ Քոչարյանն ասաց, որ այժմ քննարկվում է Վանաձորի քիմհամալիրի հարցը: Հավանաբար օգոստոսին աշխատանքային խումբը կլինի Վանաձորում, կկատարի վերջնական ուսումնասիրություններ, եւ եթե ամեն ինչ նորմալ լինի, սեպտեմբերին գործարքը կկնքվի: Լոռու մարզպետ Հենրիկ Քոչինյանը հավաստիացրեց, որ այս անգամ արդյունաբերողների բարձրացրած խնդիրներն էականորեն տարբերվում էին մեկ տարի առաջ նրանց հուզող հարցերից. այս տարի ավելի գլոբալ խնդիրներ են առաջ քաշվում: Նա ասաց, որ Լոռիում դեռեւս առկա է աշխատատեղերի պրոբլեմը, այն Շիրակի մարզից հետո հանրապետությունում գործազրկության ամենամեծ տոկոսն ունի:

Լրագրողներին հուզում էր մարզում անտառահատումների հարցը: Նախագահը նշեց, որ նախ պետք է խստացնել անտառահատումների վերահսկողությունը, երկրորդ՝ գազիֆիկացման մեծ տեմպերը նվազեցնում են անտառահատումների անհրաժեշտությունը: «Ըստ մաքսային ծառայությունների տվյալների, մեծանում է շինափայտի ներմուծումը Հայաստան, ասաց նա: Սա նշանակում է՝ ներսում հատումների անհրաժեշտությունն ու հնարավորությունը նվազում է»:

Վանաձորում առաջիկա 2-3 տարիներին հնարավոր է լուծել շուրջօրյա ջրամատակարարման խնդիրը, եթե KFW բանկի հետ համագործակցությունը նորմալ ընթանա, աշնանից կսկսվեն աշխատանքներն այդ ուղղությամբ:

Լոռու մարզպետը գտնում է, որ տեղի խնդիրները լավագույնս կարելի է լուծել երկարաժամկետ վարկերի միջոցով. «Արտադրության մեջ կարճաժամկետ վարկերը վերադարձնելը շատ դժվար է: Երկարաժամկետ վարկերի դեպքում կարելի է լուրջ ակնկալիքներ ունենալ»:

ԹԱՄԱՐ ՄԻՆԱՍՅԱՆ

Պլովդիվն ու Գյումրին քույր քաղաքներ դարձան

Պլովդիվը Բուլղարիայի ամենահին ու հայաշատ քաղաքներից է: Տեղացիները հավաստիացնում են, որ իրենց քաղաքը 8 հազար տարվա պատմություն ունի, ավելի հին է, քան Հռոմը կամ Սպարտան: Պլովդիվում Արթուր Բաղդասարյանի ղեկավարած պատվիրակությունն առաջինն այցելեց Բալաբանովների հանրահայտ տունը: Այն պահպանվում է իբրեւ պատմաճարտարապետական արժեք՝ խտացված ներկայացնելով այն ամենը, ինչ ազգային է ու ավանդական: Քիչ հեռու գտնվում է հայազգի մեծահարուստ առեւտրական Ստեփան Հինդլիյանի տունը: Այն կառուցվել է 1835 թ., եւ իր ներքին հարդարանքով ու կահավորմամբ բուլղարական ու հայկական ավանդականի յուրօրինակ միասնություն է: Հենց այս տան պատերի ներսում Պլովդիվի քաղաքապետ Իվան Չոմակովը եւ Գյումրու քաղաքապետ Վարդան Ղուկասյանը ստորագրեցին 2 քաղաքների բարեկամության ու համագործակցության պայմանագիր:

Պլովդիվում այսօր ապրում են շուրջ 6 հազար հայեր, եւ Իվան Չոմակովի հավաստմամբ, նրանցից շատերը կարեւոր դիրքեր են գրավում քաղաքի տնտեսական ու մշակութային կյանքում:

Սբ. Գեւորգ հայկական եկեղեցու բակում պատվիրակության անդամներին սպասում էին հայ համայնքի ներկայացուցիչները, որոնք դիմավորեցին հայկական երգ ու պարով: Գյումրու քաղաքապետ Վարդան Ղուկասյանը Պլովդիվի Սբ. Գեւորգ եկեղեցուն նվիրաբերեց 1000 դոլար:

Պլովդիվը Բուլղարիայի թեթեւ ու սննդի արդյունաբերության կենտրոններից է: ԱԺ նախագահը հասցրեց այցելել նաեւ «Ագրիա» ձեռնարկություն, որն զբաղվում է թունաքիմիկատների արտադրությամբ: Այցելության հաջորդ վայրը Պլովդիվի «Ալ կակաչ» օծանելիքի գործարանն էր, որի արտադրանքը՝ տարեկան 250 հազար դոլար շրջանառությամբ, արտահանվում է նաեւ Հայաստան: Այս երկու ձեռնարկությունների հետ էլ Հայաստանը համագործակցելու շատ բան ունի: Եվ հավանաբար Բուլղարիայի պատվիրակության պատասխան այցի ժամանակ՝ հոկտեմբերին, արդեն կկնքվեն գործնական պայմանավորվածություններ: Դրանցից մեկը կլինի խորդենու յուղի արտադրության համատեղ ձեռնարկության ստեղծումը:

Երկու երկրների գործնական համագործակցության հիմքերը նախանշվեցին Բուլղարիայի Հանրապետության նախագահ Գեորգի Պըրվանովի եւ ՀՀ ԱԺ նախագահ Արթուր Բաղդասարյանի հանդիպման ընթացքում: Գեորգի Պըրվանովը հույս հայտնեց, որ Հայաստանի եւ Բուլղարիայի միջեւ շատ-շուտով ակտիվ քաղաքական երկխոսություն կստեղծվի, որը տնտեսական կապերի ընդլայնման երաշխիք կդառնա: Երկու երկրներն այլեւս չեն բավարարվելու տնտեսական համագործակցության համեստ ցուցանիշներով: Վերջին տարիներին ապրանքաշրջանառության ծավալները հասել են միայն 22 մլն դոլարի սահմանը: Համագործակցության բազմաթիվ չօգտագործված հնարավորություններ կան նաեւ գիտության, կրթության, մշակույթի ասպարեզներում: Երկու երկրներն էլ համաեվրոպական նույն տանիքի տակ են եւ կաշխատեն նաեւ այդ տարածում:

ԱԺ նախագահ Արթուր Բաղդասարյանը եւս կարեւորեց տնտեսական շփումների ակտիվացման անհրաժեշտությունը, որը թույլ կտա արարողակարգային բարեկամության շրջանակներից իսկապես անցում կատարել բացառապես գործնական հարաբերությունների: Գյումրու եւ Պլովդիվի միջեւ կնքված համաձայնագիրը միակը չի լինի, առաջիկայում «կխոյանան» այլ մարզեր ու քաղաքներ եւս: Տարածաշրջանային համագործակցությունը, ըստ Ա. Բաղդասարյանի, խորհրդարանական համագործակցության կտրվածքով կարելի է զարգացնել ընդհանրապես Տրասեկայի անդամ երկրների միջեւ:

Մշակութային համագործակցության շրջանակում արդեն իսկ պայմանավորվածություն ձեռք բերվեց Սոֆիայի համալսարանում հայագիտական ամբիոն բացելու վերաբերյալ:

Հոկտեմբերի 5-6-ը սպասվում է Բուլղարիայի նախագահ Գեորգի Պըրվանովի այցը Հայաստան: Այն, ինչի մասին խոսվեց Բուլղարիայում, հայ եւ բուլղար գործարարների հանդիպման ընթացքում գործնական արտահայտություն կստանա:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ
Բուլղարիա-Երեւան

ՇՆՈՐՀԱՆԴԵՍ

Լուսավոր բռնկումներ

Լեւոն Լաճիկյանի նոր գիրքը

Հոգու նվիրումը դժվար օրերի փորձությունների ճանապարհին է երեւում: Ահա նման փորձությունների սայթաքուն ճանապարհներին, երբ կյանքը թվում էր՝ կուչ է եկել նավթավառների շուրջ, երեւանում մշակութային լուրջ կյանք էր արարվում, ստեղծվում էր գույն ու կտավ, հնչյուն ու բառ: Ահա եւ դժկամորեն հիշվող այդ տարիները բոլորովին նոր լույսով են անդրադարձվում արվեստաբան-լրագրող Լեւոն Լաճիկյանի «Անլույս օրերի ոգեղեն ղողանջները» նորընծա ժողովածուում: Առիթ ունենալով ներկա գտնվել գրքի շնորհանդեսային ազնիվ մթնոլորտում, հասկացա, որ անլույս օրերի այդ ոգին սիրուց է ծնվել, արվեստի ու գեղեցիկի նկատմամբ ունեցած անշահ սիրուց: Ժողովածուի, ուր զետեղված են 1992-94 թթ. հեղինակի՝ «Ազգ» օրաթերթում հրատարակված հոդվածներն այդ տարիների լուսավոր բռնկումների, մշակութային երեւույթների ու անձերի շուրջ, կանդրադառնանք մեր թերթի առաջիկա համարներից մեկում:

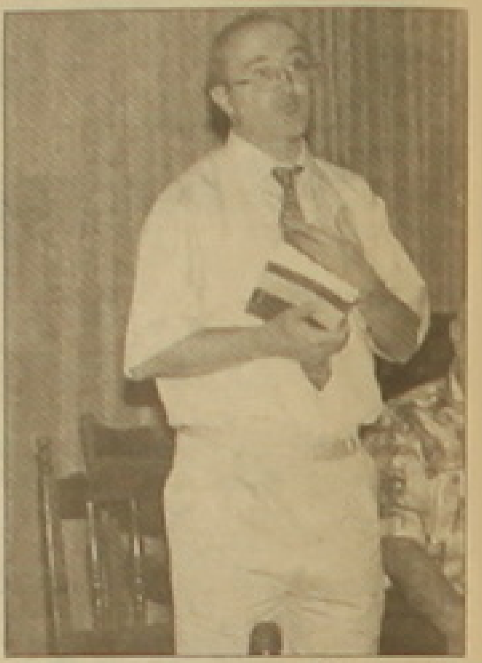

Մ. Բ.

«Ոսկե ծիրան» միջազգային առաջին կինոփառատոնն իրողություն դարձավ

Սկիզբը էջ 1

Նրանց մեջ են Լյուդմիլա Ցվիկովան (Ռոտերդամ), Պիտեր վան Բուերենը (Ամստերդամ), Կիրիլ Ռազլոգովը (Մոսկվա), Գունար Բերգդալը (Շվեդիա), Ալի Դերխը (Ամստերդամ), Իրինա Կանուշեւան (Բուլղարիա) եւ ուրիշներ: Նրանց հետ կաշխատեն հայ կինոյի ճանաչված գործիչներ Ալբերտ Յավուրյանը, Արման Մանարյանը, Արա Վահունին, Կարեն Գեւորգյանը, Ստեփան Անդրանիկյանը եւ այլք: Նրանց մասնակցությամբ «Արմենիա Մարիոթ» հյուրանոցում երեկ տեղի ունեցավ մամլո ասուլիս, որի ընթացքում հյուրերը խոսեցին հայ կինոյի նկատմամբ իրենց ջերմ վերաբերմունքի ու տարբեր երկրներում հայ ռեժիսորների հետ ունեցած հանդիպումների մասին:

Պիտեր Բուերենը 40 տարի գրում է կինոյի մասին ու շատ բան է սովորել տարբեր ազգության մարդկանցից ու նրանց մշակույթներից: Արտավազդ Փելեշյանը նրան սովորեցրել է, թե ինչպես են մարդիկ ու կենդանիները գլորվում սարից, Փարաջանովը ցույց տվել հայկական նուռն ու գեղեցիկ կանանց:

Գունար Բեգդալը գոհունակություն հայտնեց, որ փառատոնն ունի վավերագրական ֆիլմերի ժյուրի, նկատի ունենալով վավերագրության ներկայիս դժվար վիճակը, դրա վրա կիրառվող ճնշումները: Նրա կարծիքով, հայկական վավերագրական ֆիլմերը բարձր մակարդակ ունեն, եւ դա պետք է պահպանել ու զարգացնել:

Փառատոնի լոգոյի հեղինակն է ամերիկահայ նկարիչ Վահե Ֆաբալը: Նա առաջին անգամ է Հայաստանում եւ զարմացած է փառատոնի մասնակիցների մեծ թվից, որն ինքնին խոսում է դրա հաջողության մասին: Իսկ թե ինչո՞ւ է լոգոյի վրա ժապավենից ներքեւ դրված ծիրանը, նա պատասխանեց, որ ժապավենը խորհրդանշում է կինոարվեստը, իսկ ծիրանը՝ կինոդիտողի աչքի բիբը:

«Աշխարհը մեր կինոն գիտի Փարաջանովով, Փելեշյանով, ուստի այդ ճանապարհը մեզ համար պետք է կայուն ու անցանելի լինի», ասաց Ալբերտ Յավուրյանը, իսկ կինոռեժիսոր Կարեն Գեւորգյանը փառատոնը կարեւոր երեւույթ համարեց հատկապես հայ կինոգործիչներին միավորելու առումով:

«Մեր տեղական կինոն դժբախտաբար ծանր վիճակում է, հայկական կինոյի հետ հանդիսատեսի շփումը դադարել է, իսկ այսպիսի փառատոները պարտադրում են ստեղծել նոր կինո եւ երկխոսություն սկսել հանդիսատեսի հետ: Կազմակերպիչները մեծ ջանքեր են դրել, զրոյից սկսելն ամենադժվար երեւույթն է, տա աստված, որ շարունակական դառնա ու նոր որակ բերի հայկական կինոյին», ասաց նա:

Փառատոնի ղեկավար, կինոռեժիսոր Հարություն Խաչատրյանի համար ամենամեծ անակնկալը փառատոնին մասնակցելու ցանկություն ցուցաբերողների մեծ թիվն էր: Սկզբում նախատեսվել էր անցկացնել փոքր, փորձնական փառատոն, սակայն մասնակիցների թիվը հասավ 75-ի:

Նոր ֆիլմի նկարահանումների պատճառով չեն ժամանել կանադահայ ռեժիսոր Ատոմ Էգոյանն ու դերասանուհի Արսինե Խանջյանը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԶ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
Ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայություն /հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն /հեռ 529353
Համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր ձեւով միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելվում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Պոլսո հայոց պատրիարքը հորդորում է նախագահ Բուշին չկառչել բռնությունից

Պատճառաբանելով, թե դա դավաճանություն է կրոնական եւ բարոյական արժեքներին

Հունիսի 29-ին «Ազգը» տեղեկացրել էր, որ ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը ՆԱՏՕ-ի գագաթաժողովին մասնակցելու համար ժամանելով Ստամբուլ, ընդունել է Յունաց տիեզերական պատրիարք Բարդուղիմեոսին, Պոլսո հայոց պատրիարք Մեսրոպ Բ Մութաֆյանին, հրեական համայնքի ռաբբի Իցխակ Հալեւային եւ Ասորական ուղղափառ եկեղեցու մետրոպոլիտ Յուսուֆ Չեթինին: Ստամբուլի «Հիլթոն» հյուրանոցում հրավիրված ընդունելությանը ներկա էին եղել Թուրքիայի կրոնական գործերի վարչության պետ Ալի Բարդաքօղլուն, ինչպես նաեւ քաղաքի մուֆթին: Ընդունելության փաստին հունիսի 28-ին «Ռադիկալ» թերթն անդրադարձել էր հրապարակմամբ, իսկ CNN-Turk-ը հաղորդմամբ:

Թուրքիայի ազգային փոքրամասնությունների կրոնապետների հետ ԱՄՆ նախագահի ստամբուլյան հանդիպումն աննախադեպ երեւույթ էր: Քանի որ նախագահ Բուշը հանդիպումով ընդգծել է հայ, հույն, ասորի եւ հրեա համայնքների նկատմամբ պաշտոնական Վաշինգտոնի հոգատարությունը, ուստի դա թուրքական իշխանությունների պարագայում յուրատեսակ ազդանշանի էր վերածվում: Այս պայմաններում հանդիպման միջոցառումը կրոնապետների համար դառնում էր բացառիկ առիթ, ինչը ենթադրում էր դրա ճիշտ օգտագործումը, անշուշտ յուրաքանչյուրը հօգուտ իր համայնքի:

Տվյալ դեպքում մեզ հետաքրքրում է, թե բացառիկ այս առիթն ինչպես է օգտագործել Մեսրոպ Բ Մութաֆյանը: Թերեւս այդ հարցին հունիսի 29-ի համարում պատասխանում է «Միլլիեթը», հենվելով Պոլսո հայոց պատրիարքարանի հաղորդագրության վրա: Թուրքական թերթի վկայությամբ, Մութաֆյան պատրիարքի հետ հանդիպմանը նախագահ Բուշը բարձր է գնահատել ամերիկահայերին եւ հատկապես գոհունակությամբ է արտահայտվել Կալիֆոռնիայի 35-րդ նահանգապետ Ջորջ Դոյմեջյանի մասին:

Մեսրոպ Բ Մութաֆյանն, ընդգծելով Թուրքիայում կրոնների երկխոսության բավականին գոհացուցիչ մակարդակով զարգացումը, ասել է, որ կրոնական գործիչները բռնությունների սաստկացման պատճառով ստիպված են լինում ժամանակ առ ժամանակ խախտել «քաղաքականության չխառնվելու» սկզբունքը: Պոլսո հայոց պատրիարքը նշել է, որ բռնության այն տեսարանները, որոնք մասնավորապես արտացոլում է մամուլն ու հեռուստատեսությունը, խորապես վշտացնում են ինչպես Թուրքիայում տարբեր դավանանքի տեր մարդկանց, այնպես էլ իրեն: Այդ նա շարունակել է. «Ամեն օր հեռուստաէկրանի միջոցով մեր բնակարաններ մուտք են գործում Պաղեստինում, Սուդանում, Աֆղանստանում, Իրաքում եւ

աշխարհի այլ ծայրամասերում կատարվող բռնությունները: Այս հանգամանքն ինձ չափազանց հուզում է, որովհետեւ ես վախենում եմ, որ բռնության դեպքերը կարող են պատճառ դառնալ տարբեր քաղաքակրթությունների եւ կրոնների հակամարտության, ինչպես նաեւ մնայուն դարձնել թշնամությունները»:

Նախագահ Ջորջ Բուշն այս խոսքերի համար շնորհակալություն է հայտնել Մութաֆյան պատրիարքին եւ նշել է, որ Իրաքի բանտերից հեռարձակված նյութերի պատճառով ինքը «հիվանդ» է դարձել: Այնուհետեւ նա ավելացրել է. «ԱՄՆ-ն ու ամերիկացիներն այն չեն, ինչ դուք տեսնում եք (հեռուստաէկրանին): Համոզված եղեք, որ այդ ամենը վշտացնում է նաեւ ինձ, ինչպես Ձեզ է վշտացրել: Մեղավորներին պատասխանատվության ենք ենթարկելու օրենքի շրջանակներում, որովհետեւ մենք Իրաքում ենք գտնվում խաղաղություն եւ ազատություն հաստատելու համար»:

Հանդիպմանը Պոլսո հայոց պատրիարքը ԱՄՆ նախագահին նվիրել է Թուրքիայի հայկական եկեղեցիների մասին պատկերազարդ ալբոմ, իսկ Ջորջ Բուշը նրան՝ հախճապակյա սկահակ, որի վրա փորագրված է եղել պատրիարքի անունը: Ինչպես պատրիարքարանի հաղորդագրության հիման վրա նշում է «Միլլիեթը», Մեսրոպ Բ Մութաֆյանը միաժամանակ Ջորջ Բուշին է հանձնել իր նամակը: Նամակում նա ընդգծել է, որ բռնության, զենքի, պատերազմի դիմելը, որքան էլ ծառայի խաղաղության ապահովման, ժողովրդավարության ամրապնդման, ահաբեկչության վնասազերծման օրինական՝ նույնիսկ գերագույն նպատակին, միեւնույն է, որեւէ հարց չի լուծում, այլ նոր դժբախտությունների պատճառ է դառնում, վտանգելով կանանց, երեխաների եւ անմեղ մարդկանց կյանքը:

Նամակում Պոլսո հայոց պատրիարքն, ըստ «Միլլիեթի», դիմելով նախագահ Բուշին՝ հետեւյալ կոչն է արել. «Պատմության ընթացքում բռնության եւ ժողովրդական հուզումների դեմ պետությունների հակաքայլերը որպես կանոն վերածվել են ազգերին եւ ամբողջությամբ ժողովուրդներին պատժելու ձեռնարկումների: Դրա վառ արտահայտությունն այսօր Պաղեստինի, Իրաքի, Աֆղանստանի եւ Սուդանի իրադարձություններն են: Այս իրավիճակը չի կարող գերագույն զգացմունքների արդյունքը լինել, այլ հետեւանքն է վրեժխնդրության, իսկ վրեժխնդրությունն անհամատեղելի է քաղաքակրթության հետ: Ինձ թվում է, ԱՄՆ-ն ու նրա նախագահը, առանց բռնության դիմելու, կարող են պաշտպանել այն արժեքները, որոնց համար պայքարում են: Սակայն հաջողության համար անհրաժեշտ է Աստծուն հավատ, կոչին արձագանք եւ վստահություն, որ բարին կհաղթի: Կասկածից վեր է, որ կառչելով բռնությունից, կիջեցնենք մեր մակարդակը եւ կդավաճանենք որպես նպատակ մեր առջեւ դրված կրոնական ու բարոյական արժեքներին»:

Ինչպես ասում են, մեկնաբանություններն ավելորդ են

ՆԱԻՐԻ ԶԱՐՅԱՆ

Եվրոմիության ջանքերն արդյունք կտան

Սկիզբը էջ 1

Եվրոմիությունը սկսել է լուրջ ուշադրություն դարձնել Հարավային Կովկասի երկրներին եւ փորձ է անում, որ Հայաստանը, Վրաստանը եւ Ադրբեջանը հավասարապես օգտվեն այդ հնարավորությունից, տեղեկացրեց ԵՄ ներկայացուցիչը: Այս երկրները, ըստ Հ. Տալվիտիեի, ներգրավված են «Նոր հարեւաններ» ծրագրում, որը նպատակ ունի տարածաշրջանն ընդգրկել եվրոպական ընտանիքի ընդլայնման գործընթացի մեջ: Լեռնային Ղարաբաղ գալը, եվրոպացի դիվանագետի խոսքերով, պայմանավորված է ղարաբաղյան կարգավորման խնդիրներին եւ իրավիճակին տեղում ծանոթանալու անհրաժեշտությամբ, առանց որի հնարավոր չէ շոշափելի աջակցություն ցուցաբերել հիմնախնդրի լուծմանը: Նա, սակայն, չմանրամասնեց այն խնդիրները, որոնք կազմում են այս ուղղությամբ ԵՄ-ի անելիքների շրջանակը: Մինչեւ տարածաշրջանում հակամարտությունները չկարգավորվեն, Եվրոմիությունը չի կարող էական նպաստ ունենալ: Մասնավորապես, իրենք առայժմ չեն կարող տնտեսական մեծ ծրագրեր իրականացնել այստեղ, քանի դեռ հակամարտությունը չի կարգավորվել: Տալվիտիեն միաժամանակ դրական արտահայտվեց ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի շրջանակներում բանակցությունների ընթացքի վերաբերյալ, ընդգծելով, որ դրա արդյունավետ շարունակումն անհրաժեշտ է:

Նշելով, որ իր մանդատի մեջ է մտնում տարածաշրջանում փոխվստահության մթնոլորտ ստեղծելը, նա նաեւ ասաց, որ այս ուղղությամբ ինքը պատրանքներ չի փայփայում, քանի որ որոշակիորեն ծանոթ է հիմնախնդրի նրբություններին: Հիշեցնենք, որ 1995-96 թթ. Հ. Տալվիտիեն եղել է Մինսկի խմբի համանախագահը Ֆինլանդիայի կողմից, եւ այս փաստը լուրջ հիմք է կարգավորման վերաբերյալ պրագմատիկ պատկերացումներ ունենալու համար:

ԵՄ ներկայացուցչի խոսքերով, ի համեմատություն իր նախորդ այցի, որը կատարել էր համանախագահի կարգավիճակում, Լեռնային Ղարաբաղում դրական առումով շատ բան է փոխվել: Այստեղ իրականացվող բարեփոխումները համապատասխանում են եվրոպական չափանիշներին, իսկ դա նշանակում է տարածաշրջանում կայունության պահպանում: Թե ինչպիսի մթնոլորտ պիտի ստեղծել հասարակությունների միջեւ՝ դա արդեն հակամարտող կողմերի խնդիրն է, նշեց Տալվիտիեն:

Այն հարցին, թե եվրոպացի դիվանագետն ինչպիսին է տեսնում «Նոր հարեւաններ» եվրոպական ընդգրկուն ծրագրի շրջանակներում ԼՂՀ-ի մասնակցության բաժինը, վերջինս պատասխանեց, որ այդ ծրագիրը վերաբերում է միայն երեք հանրապետություններին՝ Վրաստանին, Ադրբեջանին եւ Հայաստանին, եւ քանի դեռ բանակցություններում առաջընթաց չկա՝ ապա այս ուղղությամբ դժվար է որեւէ բան անել: Այնուամենայնիվ, Տալվիտիեն հույս հայտնեց, որ եվրոմիության ջանքերը հակամարտության լուծման գործում դրական արդյունք կտան:

ԳՈՏ

Արդարադատության հայկական տարբերակ Արամ Կարապետյան-Արտաշես Գեղամյան վեճում

Այն, որ մեր դասական համակարգը, մեղմ ասած, երբեք էլ չի փայլել արդար եւ անաչառ վճիռներ կայացնելով, երեկ դարձյալ ապացուցվեց Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարանում: Դատավոր Մկրտիչ Մարտիրոսյանը, մասնակիորեն բավարարելով «Նոր ժամանակներ» կուսակցության նախագահ Արամ Կարապետյանի հայցն ընդդեմ «Ազգային միաբանություն» կուսակցության նախագահ Արտաշես Գեղամյանի, փաստորեն գործեց եւ գայլերին կշտացնելու, եւ ոչխարներին ողջ թողնելու սկզբունքով: Իսկ որ այդ սկզբունքը գործնականում երբեք էլ չի իրականանում, բոլորը, այդ թվում դատավորը, գիտեն: Կողմերի արձագանքը վճռի վերաբերյալ դրա վկայությունն էր: Սակայն նախ վճռի մասին:

Համաձայն դատարանի վճռի, տեղեկությունները, որ Արամ Կարապետյանը վարում է իշխանամետ գործունեություն եւ վարկաբեկում ընդդիմությանը, գործակալ է եւ իշխանության դրածո, նրա հովանավորն է պաշտոնական Մոսկվան եւ նրա ժամացույցը ՌԴ նախագահի նվերն է, նա կեղծ փաստաթղթեր է ներկայացրել Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով, հեռուստաէկրանից ցույց է տվել Միխայիլ Սաակաշվիլու նվերներն ու պարծեցել, որ իր հետ հանդիպման ժամանակ քննարկվել են Վրաստանում բնակվող հայերի սոցիալ-տնտեսական վիճակը, ճանաչվեցին իրականությանը չհամապատասխանող: Միաժամանակ պատասխանողներ Արտաշես Գեղամյանի եւ Ալեքսան Կարապետյանի տարածած այդ տեղեկությունները, որոնք վիրավորել են Արամ Կարապետյանի գործարար համբավն ու արժանապատվությունը, հերքելը պարտավորեցնելու մասով պահանջը մերժվեց՝ անհիմն լինելու պատճառով:

Ինչ վերաբերում է կողմերի արձագանքին, ապա «Ազգային միաբանության» ներկայացուցիչ Գագիկ Կոստանդյանը հետեւյալն ասաց.

- Մեր ասածի համար մենք տեր ենք, եւ դատարանն ապացուցեց, որ դա Արամ Կարապետյանի շոուն էր:

Արամ Կարապետյանի շահերը ներկայացնող փաստաբան Լեւոն Բաղդասարյանն էլ նշեց.

- Եթե Արամ Կարապետյանի մասին տարածված տեղեկությունները իրականությանը չեն համապատասխանում, ապա պետք է հերքում տրվեր: Այդուհանդերձ, մենք բավարարված ենք ապացուցելով, որ դրանք իրականությանը չեն համապատասխանում:

Այս կարծիքներից պարզ է դառնում, որ կողմերը, անկախ դատարանի վճռից, շարունակում են պնդել իրենց մոտեցումները: Սակայն դատարանի վճռի ամենախոցելի կողմը դրա անտրամաբանական լինելն է: Եթե Արամ Կարապետյանի մասին տարածած տեղեկությունները իսկապես չեն համապատասխանում իրականությանը, ապա դրանց համար Արտաշես Գեղամյանը կամ Ալեքսան Կարապետյանը պետք է հերքում տարածեին: Իսկ եթե հերքելու պահանջը անհիմն է եւ մերժվում է, ապա դա նշանակում է, որ հայցվորի մասին տարածած տեղեկությունները համապատասխանում են իրականությանը: Ինչեւէ: Միակ մխիթարական հանգամանքն այստեղ այն էր, որ քաղաքական երկու ուժերի հրահրած խեղկատակությունն, այսպես թե այնպես, ավարտվեց: Finita la comedia.

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Նորանշանակ դեսպանը համագործակցության պատրաստակամություն է հայտնում

ՀՀ քաղաքաշինության նախարար Արամ Հարությունյանի եւ Հայաստանում Եգիպտոսի նորանշանակ դեսպան Աբլա Աբդ էլ Ռահմանի երեկ կայացած հանդիպման ընթացքում քննարկվեցին երկկողմ հետաքրքրություն ներկայացնող մի շարք հարցեր: Քաղաքաշինության նախարարը դեսպանին տեղեկացրեց, որ վերջերս գերատեսչության տասը աշխատակիցների Եգիպտոսում ուսուցման ծրագիրը եղել է արդյունավետ, եւ հույս հայտնեց, որ այն կլինի շարունակական: Փորձի փոխանակման առումով նախարարը կարեւորեց նաեւ համագործակցությունը պատմամշակութային արժեքների պահպանության գործում եւ առաջարկեց այս ուղղությամբ մշակել եւ իրականացնել կոնկրետ ծրագիր: Քննարկվեցին նաեւ մեր երկրին բազմաբնակարան շենքերի պահպանման, կոմունալ ծառայությունների եւ տեխնիկական օժանդակության հարցերը:

Դեսպան Աբլա Աբդ էլ Ռահմանին հետաքրքրում էր, թե ինչպիսի օրենսդրական դաշտ կա Հայաստանում օտարերկրյա ներդրողների համար, կա՞ն արդյոք արտոնություններ: Նա նշեց, որ այս տեղեկատվությունը հետաքրքրական կլինի նաեւ եգիպտացի գործարարների համար:

Դիվանագետը համագործակցության պատրաստակամություն հայտնեց: Արդեն կոնկրետ, գրավոր առաջարկությունների տեսքով քննարկված հարցերը կներկայացվեն Եգիպտոսի փոխարտգործնախարարին, որը Երեւան է ժամանելու հաջորդ շաբաթ:

Մ. Հ.

ՕՊԵՐԱՏԻՎ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Ավտոբուսի վթար Սեւան-Երեւան ճանապարհին

Ինչպես տեղեկացանք արտակարգ իրավիճակների վարչության լրատվական կենտրոնի օպերատիվ տեղեկագրից, հունիսի 30-ին ժամը 07:00-ին, չպարզված հանգամանքներում, Սեւան-Երեւան ավտոմայրուղու 7-րդ կմ-ում, Գագարին գյուղի մոտակայքում «ԿԱՎԶ» մակնիշի ավտոբուսը դուրս է եկել երթեւեկելի հատվածից եւ շրջվել, որի հետեւանքով բռնկվել է հրդեհ: Դեպքի վայր է մեկնել Սեւանի հրշեջ փրկարարական խումբը, հրդեհը մարվել է ժամը 08:10-ի սահմաններում: Ըստ նախնական տվյալների, կան տուժածներ:

Անփույթ շինարարների մեղքով վնասվել է խմելու ջրի խողովակը

Հունիսի 30-ին Երեւանի Պուշկինի փողոցի 11 տան հարակից տարածքում, Հյուսիսային պողոտայում, շինարարական աշխատանքներ կատարելիս վնասվել է 150 մմ տրամագծով խմելու ջրի խողովակը: Վթարի հետեւանքով ջուրը կուտակվել է եռահարկ բնակելի շենքին կից հորում՝ սպառնալով շենքի հիմքի ամրությանը: Ջրմուղ-կոյուղու աշխատակիցների եւ միջհամայնքային փրկարարական ջոկատի համատեղ ուժերով վթարը վերացվել է:

Մ. ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Հայաստանի բանկային համակարգ եւ հասարակայնության հետ կապեր. առկա միտումները, խնդիրները եւ լուծումները

«2003թ. «Ընդհանուր բանկերի մասին» խմբի լրասվության մեջ բացասական տեղեկատվության տեսակարար կշիռը կրճատվել է հասնելով 19.5%, 2002 թ. 33.1%-ի դիմաց:

Բանկային համակարգին վերաբերող հրապարակումների ընդհանուր ծավալում 2003 թ. բացասական մամլո ազդակների տեսակարար կշիռը կազմել է 6.3%՝ 2002 թ. 11.9%-ի եւ 2001 թ. 9.7%-ի դիմաց, այն դեպքում, երբ 1999-2000 թթ. բանկային համակարգին վերաբերող հրապարակումների ընդհանուր ծավալում բացասական մամլո ազդակները չէին գերազանցում 3%-ը:

2004 թ. առաջին եռամսյակում նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ բանկային համակարգի վերաբերյալ հրապարակումների ընդհանուր կառուցվածքում բացասական տեղեկատվության տեսակարար կշիռը կրճատվել է 24.5 %-ից 7.5 %-ի»:

Սրանք մեջբերումներ են «Առկա» ԼԳ «Բանկերի մամլո վարկանիշ. 2003 թ. արդյունքները» եւ «Բանկերի մամլո վարկանիշ. 2004 թ. առաջին եռամսյակի արդյունքները» ամփոփագրերից: Հարգարժան գործակալության փորձագետների այս դիտարկումները բավականաչափ հետաքրական են եւ, ըստ էության, թվային ճշգրտությամբ ցուցադրում են համակարգի վերջին հինգ տարիների գործընթացները:

Եվ այսպես, բանկային համակարգին վերաբերող տեղեկատվական հոսքում բացասական լրատվության գագաթնակետը (պիկը) եղել է 2001-2002 թթ., երբ դաշտից դուրս բերվեցին շուրջ մեկ տասնյակ բանկեր: 2002 թ. բացասական տեղեկատվության առավել մեծ ծավալը պայմանավորված էր նաեւ նախընտրական շրջանով, երբ ավանդատուները փորձում էին լրատվական ճնշմամբ հնարավորինս կարճ ժամկետում հետ ստանալ իրենց ավանդները պրոբլեմային բանկերից: Արդեն 2003 թ. լրատվական դաշտում իրավիճակն էականորեն փոխվեց եւ բացասական տեղեկատվության տեսակարար կշիռը նախորդ տարվա համեմատ գրեթե կրկնակի կրճատվեց (թեեւ մի շարք պրոբլեմային բանկերի ավանդատուների խնդիրները վերջնական լուծում չէին ստացել), իսկ այս տարվա առաջին եռամսյակի արդյունքներն էլ ավելի ոգեւորող են՝ բացասական տեղեկատվությունը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ գրեթե երեք անգամ կրճատվել է:

Ինչի՞ մասին են վկայում այս թվերը:

Կարելի է առաջ քաշել մի քանի տարբերակներ. առաջինը՝ բանկային համակարգը կարողացել է «մաքրվել» պրոբլեմային բանկերից՝ առավելագույնս բավարարելով ավանդատուների պահանջները, ինչի արդյունքում նրանց կողմից հրապարակվող բացասական նյութերը էականորեն կրճատվել են:

Երկրորդ. կարելի է նաեւ ենթադրել, որ ավելացել է ե՛ւ լրագրողների, ե՛ւ խաղաքացիների, չեմ ուզենա օգտագործել վստահություն բառը, ավելի շուտ կարելի է ասել լոյալ վերաբերմունքն համակարգի նկատմամբ: Դրա մասին է վկայում նաեւ այն, որ համակարգից դուրս բերվեցին շուրջ մեկ տասնյակ բանկեր, բայց խաղաքացիների խնայողությունները ոչ միայն «չփախան» համակարգից, այլեւ ճիշտ հակառակը՝ անշեղորեն աճում են:

Երրորդը՝ առեւտրային բանկերի ղեկավարները ելնելով ընդհանուր շահերից ջանում են ԶԼՄ-ներին տրամադրել առավել շատ դրական տեղեկատվություն իրենց մասին: Սրան «Առկա» գործակալության մասնագետները կարող են հակափաստարկել, որ 2003 թ. համակարգի վերաբերյալ տեղեկատվության ընդհանուր ծավալը թեեւ քիչ՝ 3.4%, բայց նվազել է:

Կարող են լինել նաեւ այլ տարբերակներ, ես ավելի հակված եմ մտածելու, որ որոշիչն առաջին տարբերակն է: Միեւնույն ժամանակ կարելի է արձանագրել, որ այժմ համակարգի մաքրվելուց հետո բանկերի նկատմամբ լրատվական դաշտը ավելի լոյալ է, իսկ վերջին ամիսների մամլո հրապարակումները վկայում են, որ բանկերը սկսել են մրցակցել լրատվական դաշտում, եւ այդ մրցակցությունը ուղղված է սեփական բանկի վերաբերյալ առավել մեծ ծավալի դրական տեղեկատվության հրապարակմանը:

Հաշվի առնելով բանկային համակարգի զարգացման վերջին երկու տարիների տեմպերը, կարելի է կանխատեսել, որ համակարգում մրցակցությունը աստիճանաբար ավելի է խստանալու: Այս պարագայում բանկերի համար հրամայական է դառնում հասարակայնության հետ աշխատող - PR օղակների ստեղծումը: Եթե նկատեցիք, օգտագործեցի հասարակայնության հետ կապերի օղակ, այլ ոչ թե «լրատվամիջոցների հետ աշխատող կառույց» հասկացությունը, եւ դա պատահական չէ:

Ներկայումս միջազգային միտումներն այնպիսին են, որ ցանկացած լուրջ կառույց մեծ ուշադրություն է դարձնում հասարակայնության հետ կապերին, եւ դա ոչ այնքան լրատվամիջոցներով հաղորդումներ տարածելու համար է, որքան համալիր միջոցառումներ իրականացնելու, նոր PR տեխնոլոգիաների կիրառման միջոցով հաճախորդներ ներգրավելու համար:

Հասարակայնության հետ կապեր՝ Public Relations-ը, համալիր միջոցառումների իրականացման արդյունքում կառավարելի իմիջի (կերպարի, հեղինակության, ֆիրմային ոճի) ձեւավորումն է, կազմակերպության մրցունակության բարձրացման նպատակով: PR ծառայությունները՝ մրցակցության պայմաններում աշխատելով, բանկերի մարկետինգային օղակների հետ պետք է ապահովեն հաճախորդների շրջանակի ընդլայնում, իսկ բանկերի ղեկավարները պետք է կարողանան ստեղծել այդ երկու օղակների միջեւ շահերի առողջ բալանս:

PR-ը ունի մի քանի հիմնական նպատակներ

1.Կազմակերպության դիրքի որոշում, կամ ռուսերեն՝ позиционирование, հաճախորդների համար տվյալ բանկի հասկանալի կերպարի, իմիջի ձեւավորում եւ պահպանում.

2. Կազմակերպության իմիջի բարձրացում կամ հեղինակության կառավարում - возвышение имиджа или управление репутацией.

3. Հակագովազդ - антиреклама, «черный PR»:

Սա բավականին հեշտ է կազմակերպել բոլոր երկրներում:

4. Контрреклама, չխառնել հակագովազդի հետ, քանի, որ այս գովազդը նպատակաուղղված է կազմակերպության իմիջի բարձրացմանը:

PR ծառայությունները պետք է ներգրավված լինեն հետեւյալ աշխատանքներում

Կազմակերպության ղեկավարության հետ.

1. կազմակերպության «առաքելության», ներքին չափանիշների, ստանդարտների որոշում,

2. կազմակերպության, դրա ղեկավարի եւ առաջարկվող ծառայությունների համահունչ իմիջների ձեւավորում,

3. բանակցություններում եւ ԶԼՄ-ներում ղեկավարության ելույթների նախապատրաստում,

իշխանությունների, գործընկերների եւ հասարակական կազմակերպությունների հետ կապերի ձեւավորում,

4. շնորհանդեսների, հանդիպումների, ցուցահանդեսների, սեմինարների, մամլո ասուլիսների եւ այլ միջոցառումների կազմակերպում,

5. ճգնաժամերի կանխատեսում, դրանք կանխարգելող, իսկ չհաջողվելու դեպքում՝ ճգնաժամից դուրս գալու քայլերի մշակում,

6. մասնակցություն PR-ակցիաներին ուղղված կազմակերպության բյուջեի ձեւավորմանը:

Մրցակիցների հետ.

1. սեփական կազմակերպության եւ մրցակիցների հաջողված եւ անհաջող PR ակցիաների մոնիտորինգ,

2. մրցակիցների հաճախորդների եւ աշխատակիցների ներգրավում:

Կազմակերպության աշխատակիցների հետ.

1. մասնակցություն անմիջապես հաճախորդների հետ աշխատող անձնակազմի ընտրությանը, «Ճանաչիր աշխատակցիդ» սկզբունքի կիրառում բանկում,

2. հաճախորդների եւ գործընկերների հետ աշխատող անձնակազմի համար ուսուցման կազմակերպում՝ հաղորդակցության արդյունավետության բարձրացման նպատակով,

3. «կազմակերպության իմիջի համար պատասխանատու է ոչ միայն PR ծառայությունը, այլեւ յուրաքանչյուր աշխատակիցը» բանաձեւի իրագործում,

4. մամուլի ներկայացուցիչների հետ կազմակերպության աշխատակիցների չվերահսկվող շփումների բացառում,

5. «լավագույն գովազդային գաղափար», «լավագույն ղեկավար» եւ այլ նմանատիպ ներքին մրցույթների կազմակերպում,

6. ղեկավարության հրամանների ընկալման համար «հողի նախապատրաստում», լավագույն տարբերակը դրա համար քափանցիկ քննարկումներն են,

7. նոր նշանակումների կամ աշխատանքից ազատման ժամանակ բացատրական աշխատանք,

8. մասնագիտական ցուցահանդեսներին կամ մրցույթներին կազմակերպության մասնակցության ծրագրավորում,

9. կազմակերպության պատմությանը վերաբերող նյութերի հավաքագրում եւ պահպանում,

10. սխալ տեղեկատվության տարածման կանխարգելում, հաճախորդներին ուղղված փաստաթղթերի համաձայնեցում, դրանց հնարավորինս մատչելի ներկայացում:

Հաճախորդների հետ՝ «ճանաչիր հաճախորդին» սկզբունքի կիրառում.

1. առկա եւ պոտենցիալ հաճախորդներին առաջարկվող ծառայությունների նկատմամբ դրական եւ բացասական ստերեոտիպերի ուսումնասիրություն,

2. հաճախորդների համար տվյալ կազմակերպության ծառայությունների դիրքի ձեւավորում եւ позиционирование,

3. բացասական ստերեոտիպերի ճեղքում,

4. աննպատակահարմար հաճախորդներից ձերբազատում,

5. նոր հաճախորդներ ներգրավվելու համար համապատասխան PR ակցիաների իրականացում,

6. հովանավորչական եւ բարեգործական ծրագրերի իրականացում:

Մամուլի հետ.

1. գովազդի լույս ընծայման ծրագրի մոնիտորինգ,

2. մամուլի հետ կոնֆլիկտների կանխարգելում,

3. վարկաբեկող հոդվածներին օպերատիվ արձագանք՝ контрреклама:

PR-ը դառնում է զարգացման կարեւոր երաշխիք, եւ այն որպես բավականին երիտասարդ երեւույթ մեր իրականության մեջ, դեռեւս ուսումնասիրության եւ ճիշտ կիրառման կարիք ունի, ինչը կարող է ապահովել բիզնեսի հաջողությունը: Ընդ որում, այս ոլորտում Արեւմուտքում հաջողված փորձը կարող է նաեւ ձախողվել մեր երկրում. սա այն ոլորտն է, որտեղ այլ երկրների փորձը նույնությամբ ընդօրինակել չի կարելի, եւ պետք է հաշվի առնել հասարակության մենթալիտետը, ընդունված նորմերը, հետաքրքրությունները, հոգեբանությունը եւ այլն:

ԶԱՐՈՒՀԻ ԲԱՐՍԵՂՅԱՆ,
ՀՀ ԿԲ մամուլի քարտուղար

Ի շահ գործարարության եւ համայնքային զարգացման

Շիրակի տարածաշրջանում ազատ շուկայական տնտեսության անցմանը եւ գործարարության զարգացմանն օգնելու առաքելությամբ է գործում «Գյումրու տնտեսագիտական խորհրդատվական ընկերություն» (ԳՏԽԸ) հասարակական կազմակերպությունը, որի կենսագործության ութ տարին կրոլորի սեղաններին: Համագործակցելով հայաստանյան եւ արտասահմանյան կառավարական ու ոչ կառավարական կազմակերպությունների, ձեռնարկությունների, գիտահետազոտական եւ ուսումնական հաստատությունների հետ, ԳՏԽԸ-ն մարզի, տարածաշրջանի գործարարներին, գործարարությամբ զբաղվել ցանկացող խաղաքացիներին, տեղական ինքնակառավարման մարմիններին առաջարկում է հետազոտական եւ խորհրդատվական ծառայություններ շուկայագիտության, բիզնեսի եւ կառավարման բնագավառների, համայնքային զարգացման ամենատարբեր խնդիրների վերաբերյալ: Գործարարներին մատուցվող ծառայություններից են նոր տեխնիկայի եւ տեխնոլոգիայի ներդրման արդյունավետության, ինքնարժեքների հաշվարկն ու վերլուծությունը, բիզնեսի հիմնման եւ զարգացման վերլուծությունը, կազմակերպություններում մարկետինգի ծառայության ստեղծմանն աջակցությունը: Գործունեության մյուս ուղղություններից են ուսումնական աշխատանքը եւ տեղեկատվությունը գործարարության, տնտեսագիտության ու հաշվապահության բնագավառներում, հասարակական կարծիքի ուսումնասիրությունները:

Անցած տարիներին Գյումրու տնտեսագիտական խորհրդատվական ընկերությունը «Եվրասիա» հիմնադրամի, ՄԱԿ-ի Զարգացման ծրագրի, Կրթության զարգացման ակադեմիայի աջակցությամբ իրականացրել է ձեռնարկությունների, փոքր օբյեկտների սեփականաշնորհման վերաբերյալ խորհրդատվական օժանդակության, ձեռնարկատիրության, գյուղական համայնքների զարգացման, դրանց սոցիալ-տնտեսական իրավիճակը բնորոշող տվյալների բազայի ստեղծման եւ այլ ծրագրեր: Մարզի համայնքապետերի, ՏԻՄ աշխատողների, գործազուրկ խաղաքացիների, ձեռներեցների եւ ֆերմերների համար անցկացվել են վերապատրաստման, կառավարման եւ առաջնորդության, համակարգչային գործավարության, գործարար հմտությունների դասընթացներ: Կազմակերպվել են «Սեփականաշնորհման գործընթացը եւ արդյունքները» թեմայով հանրապետական գիտաժողով, փոքր եւ միջին ձեռնարկությունների գործարար հմտությունների զարգացման համաժողով եւ ցուցահանդես:

Վերջին երկու տարում «Եվրասիա» հիմնադրամի աջակցությամբ, «Գործարար համայնքը ժողովրդավարական պետության հիմքն է» ծրագրի շրջանակներում Արթիկում, Աշոցքում եւ Ամասիայում ստեղծվել են համայնքային զարգացման կենտրոններ, որոնց ԳՏԽԸ-ն օգնում է տվյալ ենթաշրջանների սոցիալական, բնակլիմայական, ժողովրդագրական եւ այլ նկարագրերի հաշվառմամբ համայնքների սոցիալ-տնտեսական իրավիճակների վերլուծության, դրա հիման վրա համայնքային զարգացման ծրագրեր կազմելու գործում:

Գ. Մ.

Թե ինչպես Բուշն ու Սեզերը համբուրվեցին

ՆԱՏՕ-ի գագաթաժողովի այլ «գրգռիչ» մանրամասներ

Յուրաքանչյուր գագաթաժողով հետաքրքրական է ոչ միայն պետությունների առաջին դեմքերի հայտարարություններով, բազմաթիվ եւ բազմակողմ հանդիպումներով, որոշումներով, այլեւ այդ երկրների ղեկավարների պահվածքով, շարժուձեւով: Ստամբուլում ավարտված ՆԱՏՕ-ի գագաթաժողովը բացառություն չէր: Նախքան այս գագաթաժողովի ուշագրավ մանրամասներին անդրադառնալը նշենք, որ այս բարձր մակարդակի ժողովում առաջնային խնդիրը նախագահների եւ առաջին հերթին Ջորջ Բուշի ֆիզիկական անվտանգության ապահովումն էր, ինչի նպատակով ձեռնարկվել էին աննախադեպ միջոցառումներ:

Սիլվիո Բեռլուսկոնին «լքեց» գագաթաժողովը

Անցյալ տարվա ամռանն իր թուրք գործընկերոջ հրավերով Ստամբուլում էր Իտալիայի վարչապետ Սիլվիո Բեռլուսկոնին: Իսլամամետ վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի որդու հարսանիքն էր: Այն ժամանակ թուրքական լրատվամիջոցներն ուշադրություն դարձրեցին, թե ինչպես էր հարսանիքին հատուկ հրավիրված իտալացի «մաֆիոզը» փորձում համբուրել հարսի ձեռքը՝ մոռանալով, որ Էրդողանն իսլամամետ է, իսկ իսլամը չի խրախուսում հրապարակավ կնոջ ձեռք համբուրելը, որքան էլ հարսը սիրուն լինի կամ էլ համբուրողը՝ վարչապետ:

Գագաթաժողովի օրերին արդեն «փորձառու» Բեռլուսկոնին ավելի ուշադիր էր բարձրաստիճան կանանց հետ շփումներում: Մյուս կողմից, Իտալիայի վարչապետի ժամանակն էր սուղ. Բեռլուսկոնին մեկ օր շուտ «լքեց» գագաթաժողովը եւ շտապ վերադարձավ հայրենիք, քանի որ նրա գլխավորած կոալիցիոն կառավարությունը ջախջախիչ պարտություն էր կրել տեղական ընտրություններում:

Բուշի համար Ստամբուլը դարձավ քարոզարշավի համար առիթ

ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը համայն աշխարհի ուշադրության կենտրոնում էր եւ իր ներկայությամբ ստվեր էր գցել մյուս հզոր պետությունների առաջնորդների վրա: Մ. Նահանգների նախագահի թեկնածուն կատակում էր լրագրողների հետ, նկարվում ֆոտոռեպորտյորների հետ, ընկերաբար հրում նրանց: Անշուշտ, Բուշը համբուրելու առիթ էլ ունեցավ, ճիշտ է՝ գագաթաժողովի նախօրեին եւ Անկարայում:

ԱՄՆ նախագահը մինչ Ստամբուլ ժամանելն Անկարայում հանդիպեց իր թուրք գործընկեր Ահմեդ Նեջդեթ Սեզերին: Թուրքական հեռուստաընկերություններն անընդհատ ցուցադրում էին երկու պետությունների ղեկավարների համբուրվելու պահը: Եթե որոշ հեռուստաընկերություններ կրկնում էին Բուշ-Սեզեր ողջագուրման պահը, որպեսզի ցույց տան, թե որքան կարեւոր պետություն է Թուրքիան Մ. Նահանգների համար, մանավանդ որ ամերիկյան քաղաքական բարքերը չեն խրախուսում պետության բարձրաստիճան այրերի համբուրվելը, ապա այլ լրատվամիջոցներ պնդում էին, որ Բուշը Սեզերին համբուրելու որեւէ ցանկություն չուներ: Պարզապես առաջինը Սեզերը թեքվեց, եւ Բուշն ուղղակի ստիպված էր համբուրել:

Թեւանցուկ Ջորջն ու Լորան Աթաթուրքի դամբարանում

Եթե թուրք հասարակության մի ստվար զանգվածի ուղղակի զայրացրել էր Բուշի Թուրքիա ժամանելը, եւ Ստամբուլում ու Անկարայում կազմակերպվում էին բողոքի տասնյակ հազարանոց ցույցեր, այրում ԱՄՆ ղեկավարի խրտվիլակը, ամերիկյան դրոշը, ապա թուրքական մամուլին զարմացրեց Բուշի եւ նրա կնոջ պահվածքը Քեմալ Աթաթուրքի դամբարանում:

Բուշն ու կինը թեւանցուկ մտան դամբարան, ինչն արարողակարգի ոտնահարում է: Ավելին՝ տիկին Լորան ամուսնուց պոկ չէր գալիս, երբ Բուշն ուղղում էր ծաղկեպսակի ժապավենը:

Քանի որ ԱՄՆ-ում ընտրությունները մոտ են, Բուշն ու կինը հերթական անգամ փորձեցին ամերիկացի ընտրողներին ցույց տալ, թե որքան հավասարիմ եւ միասնական են:

Կոնդոլիզա Ռայսի գրգռիչ «մինին»

Ժամանելով Ստամբուլ, Բուշն առաջինը հանդիպեց Թուրքիայի կրոնական փոքրամասնությունների ղեկավարների հետ: Հանդիպմանը, բացի Պոլսո հայոց պատրիարք Մեսրոպ արք. Մութաֆյանից, Հունաց ծայրագույն պատրիարքից, հրեա խախամապետից (ռաբբունապետ), ասորի համայնքի կրոնական ղեկավարից եւ Թուրքիայի կրոնատեսչից, մասնակցում էին նաեւ Անկարայում ԱՄՆ դեսպանը, պետքարտուղար Փաուելը եւ ազգային անվտանգության խորհրդական Կոնդոլիզա Ռայսը:

Այս սեւամորթ գեղեցկուհին կրոնապետների հանդիպմանը ներկայացել էր ոչ միայն անթույլատրելի կարճ շրջազգեստով, այլեւ աջ ոտքը դրել էր ձախի վրա: Պատկերացնո՞ւմ եք: Թուրքական թերթերի ուշադրությունից չվրիպեց Ռայսի «մինին»:

Խժդժություններ Ստամբուլի փողոցներում

ՆԱՏՕ-ի անդամ եւ գործընկեր պետությունների պատվիրակությունները եւ լրագրողներից շատերն արդեն մեկնել են Ստամբուլից, քաղաքը փորձում է ուշքի գալ: Գագաթաժողովի օրերին նրանք, առաջին հերթին Ջորջ Բուշը անհանգստություն պատճառեցին ստամբուլցիներին, հատկապես կենտրոնի բնակիչներին. անվտանգության աննախադեպ միջոցառումներ էին ձեռնարկվել, ամեն քայլափոխի անվտանգությունն ապահովող 23 հազար ոստիկանները խուզարկում էին մարդկանց:

Գագաթաժողովի աշխատանքներն ուղեկցվում էին հակաամերիկյան ցույցերով: Թուրքիայում ամերիկացիներին եւ Բուշին այնքան էլ չեն սիրում: Բայց որքան էլ չսիրեն, հասարակական կարգը պետք էր պահպանել: Որոշ դեպքերում ցուցարարների դեմ օգտագործում էին մահակներ, արցունքաբեր գազ, ջրցան մեքենաներ: Ստամբուլում ցույցերից մեկը վերածվեց բռնությունների՝ ջարդուփշուր արվեցին մեքենաներ, տարբեր աստիճանի մարմնական վնասվածքներ ստացան տասնյակ ոստիկաններ եւ ցուցարարներ:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ
Ստամբուլ

Ռուսաստանը պարտքի դիմաց զենք կտա Սերբիային

Սերբիայի ու Չեռնոգորիայի ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Մլադան Դինկիչը համաձայնել է Ռուսաստանի կառավարության այն առաջարկին, որ Խորհրդային Միության ժամանակներից մնացած պարտքի մեծ մասը մարվի ռուսական ռազմահանդերձանքի մատակարարումներով:

Բելգրադի «Գլաս յավնոստի» թերթի տեղեկությունների համաձայն, ԽՍՀՄ-ի եւ Հարավսլավիայի գոյության տարիներին առաջացած պարտքը ներկայումս կազմում է 288 մլն դոլար: Մոսկովյան աղբյուրներ վկայակոչող սերբ լրագրողները պնդում են, որ «Դինկիչն ընդունել է ռուսական կողմի առաջարկությունը»:

Թուրքիայում օդանավ է կարկտահարվել

Պոլսում լույս տեսնող «Մարմարա» օրաթերթը տեղեկացնում է օդային մի աննախադեպ պատահարի մասին, որը տեղի է ունեցել մեկ շաբաթ առաջ: Անթալիայից Ստամբուլ թռչող օդանավը երկինք բարձրանալուց մի քանի րոպե անց հայտնվել է կարկուտի ամպի մեջ, ապա կայծակնահար եղել: Օդանավի ուղեւորները դժոխային կես ժամ են ապրել այս անսովոր պատահարի պատճառով: Ուղեւորներին թվացել է, թե հազարավոր քարերով հարվածում են օդանավին, այդ ընթացքում կայծակը վնասել է օդանավի քիթը: Օդաչուներին հաջողվել է կես ժամ բնության արհավիրքի դեմ պայքարել եւ ստիպողական վայրէջք կատարել մերձակա օդանավակայանում: Ուղեւորներից ոչ մեկը, այդ թվում Հայաստանի 4 քաղաքացիներ, չեն տուժել:

Քաղաքական մեծ կարիերայի վերջը

ԳԴՀ նոր նախագահ Հորստ Քյոհլերի պաշտոնավարումը հուլիսի 1-ից

1999-ին 690 ձայնով ԳԴՀ ութերորդ նախագահ դարձած 1958-ից մեծ քաղաքականություն մտած 73-ամյա Յոհաննես Ռաուն հունիսի 29-ին հրաժեշտ տվեց Բելվյու նախագահական նստավայրին: Երեկոյան, հրավիրված 100 բարձրաստիճան հյուրերի ներկայությամբ, պաշտպանության նախարարության եւ բանակի անցկացրած հրաժեշտի հատուկ արարողակարգի ժամանակ անթաքույց թախիծ կար նրա հայացքում, բայց զինվորական նվագախմբին ձայնակցում էր սիրով, իսկ ZDF-ին տված հարցազրույցում ամենահիշարժանը բազմաթիվ մարդկանց հետ իր հանդիպումները համարեց: Իմ երկրի պարզ քաղաքացի կլինեմ, քաղաքականության մեջ ձայնս դեռ կլսվի, համր չեմ լինի, իսկ թոքշոուների այլեւս չեմ մասնակցի, ասաց ԳԴՀ արդեն նախկին նախագահը:

Ռաուն Գերմանիայում ամենասիրված քաղաքական գործիչներից մեկն է, Հյուսիս Հռենոս Վեստֆալիա երկրամասի երկարամյա ղեկավարը, Սոցիալ-դեմոկրատական կուսակցության բազմամյա նախագահը, առաջին բողոքականը, որ այցելեց Վատիկան ու հյուր եղավ Հռոմի պապին, առաջին գերմանացին, որ 2000 թվականին գերմաներենը հնչեցրեց Իսրայելյան Կնեսետում, ելույթ ունեցավ լեհական Սեյմում, այնուհետեւ սերտացրեց երկու երկրների հարաբերությունները:

Վիճաբանություններ հարթող, հումորախառն ելույթներով հայտնի, քաղաքական անեկդոտների սիրահար, հանպատրաստից ճառի վարպետ, մշտազբաղ Ռաուի սիրելի գործերից մեկը նամակներ գրելն է՝ ոչ մեկին չի մոռանում, յուրաքանչյուր տարեդարձ՝ ըստ օրացույցի հերթականության: Բեռլինում նրան տուն ու գրասենյակ կտրամադրվի, բայց հիմնական բնակատեղը նորից այն քաղաքն է, որտեղից 1931-ին Յոհաննես Ռաուն աշխարհ մտավ՝ Վուպերթալը:

2004 թվականի մայիսի 23-ին Դաշնային ժողովը ԳԴՀ 9-րդ նախագահ ընտրեց Հորստ Քյոհլերին: Հուլիսի 1-ից Բունդեսթագի եւ Բունդեսռատի հատուկ նիստով նոր նախագահն իր պաշտոնավարմանը կանցնի:

Ծանոթություն- Գերմանիայի պետության ղեկավարը դաշնային նախագահն է, որն ընտրվում է 5 տարի ժամկետով՝ Դաշնային ժողովի կողմից, որտեղ Բունդեսթագի անդամների եւ երկրամասերի պառլամենտների պատգամավորների թիվը հավասար է: Դաշնային նախագահը ԳԴՀ-ն ներկայացնում է միջազգային-իրավական հարաբերություններում: Նա է նշանակում նաեւ Գերմանիայի Բունդեսթագի ընտրած դաշնային վարչապետին եւ դաշնային նախարարներին:

ՌՈՒԶԱՆ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ
Գերմանիա

Իրաքում սպանված Նիկ Բերգի հայրը մեղադրում է Ջորջ Բուշին

Իրաքցի ահաբեկիչների կողմից առեւանգված եւ մայիսին մահապատժի ենթարկված ամերիկացի Նիկ Բերգի հայրը երեքշաբթի օրը նախագահ Ջորջ Բուշին մեղադրել է Պարսից ծոցի պատերազմի «սարսափների անտեսման» մեջ: Այդ մասին նա հայտարարել է Լոնդոնում կազմակերպված մամլո ասուլիսում:

«Ջորջ Բուշի եւ Դոնալդ Ռամսֆելդի նման մարդիկ չեն տեսնում մարդկանց ցավն ու տառապանքը: Ես փորձում եմ ամերիկացիներին եւ բրիտանացիներին ցույց տալ, որ պատերազմը սոսկալի դեմք ունի», ասել է Մայքլ Բերգը:

Նա նշել է, որ կոալիցիոն զորքերի ներխուժումից հետո Իրաքում զոհվել են ավելի քան 11 հազար խաղաղ բնակիչներ, «բայց ամերիկյան ԶԼՄ-ները ոչինչ չեն հաղորդում այդ մարդկանց մասին»: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍԸ մեջբերում է Մայքլ Բերգի այն խոսքերը, որ ամերիկյան լրատվամիջոցները չեն հաղորդում «ամենից շատ տառապող մարդկանց մասին»:

Նրա որդու՝ 26-ամյա Նիկ Բերգի դիակը Բաղդադում հայտնաբերվել էր մայիսի 11-ին: Ահաբեկիչները նկարահանել էին մահապատիժը, հայտարարելով, որ դա վրեժառություն է Աբի Ղրեյբի բանտում իրաքցի կալանավորների ծանակման ու խոշտանգումների դիմաց:

Պորտուգալիայի վարչապետը նշանակվել է Եվրոհանձնաժողովի նախագահ

Եվրոմիության ղեկավարները Բրյուսելում կայացած արտահերթ գագաթաժողովում ապագա Եվրոհանձնաժողովի նախագահի պաշտոնում նշանակել են Պորտուգալիայի վարչապետ Ժոզե Մանուել Դուրաո Բարոզոյին:

Ֆրանս պրեսը հաղորդում է, որ հանդիպման ընթացքում ԵՄ անդամ 25 երկրների պետությունների ու կառավարությունների ղեկավարներն ընդամենը 10 րոպեում միահամուռ հաստատել են Ռոմանո Պրոդիի իրավահաջորդի թեկնածությունը: ԵՄ ապագա գործադիր մարմնի նոր ղեկավար Բարոզոն գոհունակություն է արտահայտել, որ իր նշանակումը տեղի է ունեցել ընդհանուր համաձայնության պայմաններում:

Երեկ կեսգիշերին ավարտվել է Եվրոմիության նախագահ, Իռլանդիայի վարչապետ Բերթի Ահեռնի պաշտոնավարության ժամկետը: Նրա խոսքերով, Բարոզոն ունի այն բոլոր հատկանիշները, որոնք անհրաժեշտ են «ուժեղ եւ անկախ Եվրոհանձնաժողովի» ղեկավարման համար:

Մեծ Բրիտանիայի վարչապետ Թոնի Բլերը հույս է հայտնել, որ Բարոզոն ԵՄ-ում կիրականացնի տնտեսական բարեփոխումներ եւ կպահպանի դաշինքն ԱՄՆ-ի հետ: Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակն ավելացրել է, որ Բարոզոն բանիմաց մարդ է եւ երկխոսության կողմնակից, ուստի «հաջողությունը երաշխավորված է»:

Միաժամանակ հաղորդվում է, որ եվրոպացի ղեկավարները երկարաձգել են ԵՄ արտաքին քաղաքականության գերագույն ներկայացուցիչ եւ Եվրոխորհրդի գլխավոր քարտուղար Խավիեր Սոլանայի պաշտոնավարման ժամկետը: Սոլանան նաեւ նշանակվել է ԵՄ ապագա արտգործնախարար, որի պաշտոնն ստեղծվել է համաձայն եվրոպական սահմանադրության:

Մշակույթ

Ազգային դպրոցի հիմնահարցերը համաժողովում

Գրողների համահայկական երկրորդ համաժողովն արդեն երկու լիագումար նիստեր է անցկացրել, առաջինը՝ ակադեմիայի կլոր սրահում «Հայ գրականության նորագույն զարգացումները» եւ երկրորդը՝ ՀԳՄ դահլիճում «Ազգային դպրոց եւ ազգային գրականություն» թեմաներով: Նիստը վարում էր Լոս Անջելեսի «Արմենյն օբզըրվըր» թերթի խմբագիր Օշին Քեշիշյանը: Սփյուռքի համար կենսականորեն անհրաժեշտ եւ հայապահպան ամենաառաջին գործոնը համարվող դպրոցին առնչվող բազմաթիվ խնդիրները (դասագրքեր, ուսուցիչ, նոր մեթոդներ եւ այլն) այսօր տարբեր մտահոգություններով կանգնած են նաեւ հայաստանյան կրթական համակարգի առաջ: Լիբանանի գրողների միության անդամ, Սահակյան-Լ. Մկրտչյան քոլեջի տնօրեն Պետրո Սիմոնյանը, 40-ամյա ուսուցչական փորձառությունից տագնապով արձանագրեց սփյուռքի եւ հայաստանյան դպրոցի, հայոց լեզվի, հայ գրականության նահանջի մասին, իբրեւ վկայություն նկատելով հայոց լեզվի եւ գրականության ժամանակի կրճատումը, ընթերցողի սակավաթանակը, գրքերի տպագրության նվազումը եւ այլն:

Գրականագետ Գառնիկ Անանյանը նույնպես կարծում է, որ դպրոցը կանգնած է լուրջ փորձության առաջ: Սերնդակրթության հարցը վտանգված է, որովհետեւ եթե կրթական համակարգն է զրկվում ազգային բովանդակությունից ու բարոյականությունից, նվազում է գրողի եւ գրականության նկատմամբ հարգանքը՝ տարակուսելի է դառնում եւ հարցականի տակ դրվում ժողովրդի ապագան: «Կուրորեն ենթարկվելո՞ւ ենք տեսակի համահարթեցման աշխարհի օրենքներին, թե՞ պահպանելու ենք մեր տեսակը», հարց է տալիս զեկուցողը:

Իսկ տեսակը պահպանելու օրենքը զիջումներ չի ընդունում եւ ոչ էլ նահանջ: Շահնուրյան մերկացնող նահանջի տագնապներն այսօր ահագնանում են կարծես ավելի, եւ ուծացման վտանգից սարսափողները փորձում են ելքեր գտնել՝ ուսուցչին տալ հնարավորություն ինքնուրույն մտածելու, ի սպաս դնել նորագույն տեխնիկան դպրոցի զարգացմանը, սփյուռքում ձեւավորել պետական կարգավիճակով վարժարան, Հայաստանում ստեղծել արեւմտահայ համալսարան, ձեւավորել համահայկական կրթական խորհուրդ, սերտացնել համագործակցությունն աշխարհասփյուռ հայ համայնքների հետ, հնարավորինս փորձելով մեղմել անջրպետները՝ պայմանավորված տարբեր դրդապատճառներով: Իսկ մշակութային հարցերում բանավիճելիս անշրջանցելի են դառնում ուղղագրական եւ լեզվական տարբերությունները: Նկատենք, սակայն, որ այս հարցի շուրջ այս անգամ բախումներ չեղան, առաջարկվեց չաղճատացնել մեր լեզվական մշակույթը եւ պահպանել ոչ միայն արեւմտահայերենն ու արեւելահայերենը, նաեւ բարբառներն իբրեւ ազգային հարստություն:

Մտքերի փոխանակման, քննարկում-առաջարկությունների ընթացքում հնչեցին զանազան իրարամերժ կարծիքներ եւ որոշակի ընդվզումներ: Մտաբերենք մի փաստը. Վրաստանից երիտասարդ գրող, «Վերնատուն» ակումբի անդամ Արաքսյա Սնխչյանը տագնապ հնչեցրեց Վրաստանում սպասվելիք այլալեզու դպրոցների փակման առիթով, իսկ մինչ այդ այսօր Վրաստանում գործող հայկական դպրոցներում սովորող տասնյակ հազարավոր աշակերտները զրկված են իրենց ժողովրդի պատմությանը ծանոթանալու հնարավորությունից եւ դիմեց Սերգո Երիցյանին (ներկա չէր), Վրաստանի համապատասխան մարմինների հետ պայմանավորվածություն ձեռք բերելու՝ հայ ժողովրդի պատմության առարկան վրացահայ դպրոցներում ուսուցանելու ուղղությամբ: Առաջնահերթ խնդիր է նաեւ ուսուցիչների գիտական վերապատրաստումը, դասագրքերի արդիականացումը եւ դյուրամատչելիությունը:

Առաջարկվեց ստեղծել գրական հեռուստաալիք՝ լեզվի, կրթության, գրականության քարոզչություն տանելու, վերականգնելու գրող-հասարակություն կապը (Անահիտ Քնարյան):

Մոսկվայից ժամանած հյուրերից մեկը, որ դժվարանում էր հայերենով արտահայտվել, առնվազն զարմացած էր, որ այս օրերի ընթացքում ռուս բառը հնչեց ընդամենը երկու անգամ: «Ո՞ւր մնաց հայ-ռուսական դարավոր բարեկամությունը եւ մշակութային-գրական կամերը, երբ Ռուսաստանի նշանավոր քաղաքներում հայ քոչվորները դպրոցներ ու եկեղեցիներ են հիմնում եւ թերթեր բացում: Մոսկվայում ապրում է 450.000 հայ, 7 հայկական դպրոց է գործում, դեսպանատանը՝ կիրակնօրյա դպրոց, իսկ մենք կարծես մոռացել ենք այդ մասին եւ շրջվել ենք դեպի արեւմուտք: Լավ է, որ արտասահմանից հայ գրողներ են եկել, բայց ռուսերենով մենք ճանապարհ ենք անցել, ԽՍՀՄ-ը քանդվեց, բայց հայ-ռուսական գրական կամուրջներն էլ հո չքանդվեցի՞ն»: Այս կարծիքին էր նաեւ մեկ ուրիշ արտահայտվող, ինքն էլ շատ վտանգավոր էր համարում ռուսական դպրոցների փակումը. «Ի՞նչ է՝ Ռուսաստանին հրաժեշտ ենք տալու» (Հրանտ Ղազարյան):

Հալեպից Անի Մինասյան անունով մի ուսուցչուհի իր շատ զգայուն ելույթում մի շարք պահանջ-խնդրանքներ ներկայացրեց՝ ունենալ մանկական որակավոր թերթ, նոր բովանդակությամբ դասագրքեր, մանկական թատրոն, մանկական այնպիսի գրականություն, որի միջոցով հնարավոր լինի հայոց պատմությունն ուսումնասիրել: Հալեպցի ուսուցչուհին խնդրեց հեռուստատեսային մանկական հաղորդումները հայերենով հնչեցնել: Ի հակադրություն Անի Մինասյանի ելույթի, Բեյրութից Սարգիս Կիրակոսյանն արձանագրեց, որ անգամ երկու դրացի գաղութները միմյանց հետ կապված են մազե կամրջով, իրարից տեղեկություն չունեն ու չեն ճանաչում: Նա արդարացի չհամարեց հալեպցի ուսուցչուհու մտահոգությունը, խորհուրդ տալով տեսնել նաեւ կատարվածը՝ եվրոպական չափանիշներով, արդիական տպագրությամբ Հարություն Քյուրքչյանի դասագրքային աշխատանքը, Արմենակ Եղիայանի «Ծիածանը» 1-3-րդ դասարանների թվաբանության՝ «Մտածենք եւ լուծենք» դասագիրքը: Ամենադժվարին պայմաններում Պոլսում գործում է «Ժպիտ» մանկական թերթը, Բեյրութում գործում է «Կարկաչ» համույթը եւ այլն:

Ազգային դպրոց, ազգային գրականություն բանավեճ-առաջարկների համատեքստում ակնհայտորեն այսօրվա ամենասուր եւ ցավոտ՝ Մելգոնյան վարժարանը փակելու ՀԲԸՄ ղեկավարության որոշումն անկարելի էր շրջանցել: Կիպրոսի «Սայփրս ուիքլի» անգլիագիր թերթի երկարամյա խմբագիր Ջորջ Տեր-Բարթողը եւս մեկ անգամ հնչեցրեց այդ երեւույթի մասին. «Մեր ամենամեծ տագնապների ժամանակ սփյուռքի միակ բարձրագույն վարժարանը եղել է մեր մանուկների համար նաեւ ապաստան: Եթե Մելգոնյանի պես վարժարանը պիտի փակվի, ուրեմն դուք գրելու այլեւս պետք չունենք, որովհետեւ օտար լեզվով պիտի կարդան հաջորդ սերունդները: Կիպրացիները մեզ ասում էին, այն, ինչ թուրքը չկարողացավ անել, դուք արեցիք»:

Մելգոնյան վարժարանի փակման առնչությամբ գրականագետ Ավիկ Իսահակյանի ազդեցիկ խոսքին հետեւեց դահլիճի բուռն արձագանքը. «Կտակը սրբություն է, եթե փոշիացվել են այդ գումարները, պատասխանատու մարդիկ պարտավոր են հաշվետու լինել: Հայաստանի Ազգային ժողովն իրավունք ունի լսելու ՀԲԸՄ-ի հաշվետվությունը: Այդ ինչո՞ւ են մեր հարցերը սփյուռքում լուծվում»: Այնպես որ, բազում հարցեր սփյուռքում կատարվող իրադարձությունների մասին պատասխաններ են որոնում նաեւ այստեղ: Փակվում է Մուրադ Ռափայելյան դպրոցը, Վենետիկի Մխիթարյան տպարանը, հիմա էլ՝ կարեւոր ազգային-ստրատեգիական օբյեկտ, այն էլ՝ Կիպրոսում...

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Հոբելյանը նշվեց հայրենիքում

Չարենցի անվան գրականության եւ արվեստի թանգարանում երեկ նշվեց ֆրանսահայ մեծանուն բանաստեղծ Ռուբեն Մելիքի ծննդյան 80-ամյակը: Օրվա բանախոս, թանգարանի տնօրեն, բանասիրական գիտությունների դոկտոր Հենրիկ Բախչինյանը նշեց, որ թանգարանում պահվում են Ռուբեն Մելիքի որոշ արխիվային նյութեր, անգամ պատանեկության շրջանի (1935 թ.) ձեռագրերը: Արդեն նախնական պայմանավորվածություն կա նրա ամբողջական ֆոնդն ունենալու համար:

Բանաստեղծին ողջունեց եւ սրտի խոսք ասաց գրողների միության նախագահ Լեւոն Անանյանը, որին Հենրիկ Բախչինյանն առաջարկեց կազմել եւ հրատարակել Ռուբեն Մելիքի գործերի թարգմանությունների շատ ավելի ընդգրկուն մի ժողովածու՝ համարելով այն անհրաժեշտ տուրք մեր մեծ հայրենակցին: Հնչեցին նաեւ գեղարվեստական ընթերցումներ բանաստեղծի ստեղծագործություններից:

Ռուբեն Մելիքը հավաստեց, որ «իրականանում է երիտասարդական մեծ իղձերից մեկը՝ վերադառնալ հայրենի տուն, վաղ թե ուշ, այս կամ այն ձեւով, վերադառնալ եւ իմ տեղն ունենալ հարազատ օջախում: Իմ պոեզիայի ձայնի մեջ եղած առողջությունը, իմ տողերի դարձվածքը, իմ մտքի արտահայտությունը գալիս են ֆրանսիական երկրից, սակայն ես ձերն եմ: Ես ձերն եմ մեր ցավերն ու հրճվանքը կիսելիս, մեր հիշատակների ու հույսերի մասին վերապատմելիս, մեր հուշերի միասնության մեջ, քանզի ես ձերն եմ մեր անցյալում հոշոտված, վիրավոր ու սգակիր հայրենիքի եւ հանուն փրկված, ազատագրված ու բարգավաճող այսօրվա հայրենիքի»:

Ֆրանսիական պոեզիային հայի շունչն ու ոգին են ներարկել Շ. Շահնուրը, մեծ շանսոնիե Շ. Ազնավուրը, ինչպես նաեւ մեր անվանի հայրենակից Ռուբեն Մելիքը: Շուրջ երկու տասնյակ բանաստեղծական ժողովածուներ, որոնցով հայորդի Ռուբեն Մելիքն իր հաստատուն տեղն է գրավել 20-րդ դարի 2-րդ կեսի ֆրանսիական քերթության մեջ: Ծագումով եւ էությամբ հայ Ռ. Մելիքը սերտորեն կապված է հայ իրականությանը: Գրել է հայ ժողովրդին ու Հայաստանին նվիրված բանաստեղծություններ:

Նրա շնորհիվ ու ջանքերով ֆրանսերեն են թարգմանվել հայ քնարերգության լավագույն նմուշները: Նա խմբագրել եւ հրատարակության է պատրաստել «Հայ պոեզիայի անթոլոգիա 5-րդ դարից մինչեւ մեր օրերը» ժողովածուն:

Ռուբեն Մելիքը (Մելիք Մինասյանց) ծնվել է Իրանի Թավրիզ քաղաքում, սովորել է Սորբոնի համալսարանում: Ստեղծագործել է 1990-ական թվականների կեսերից եւ գրական ասպարեզ իջել պատերազմից հետո: 1946-ին տպագրել է «Աշխարհի ակոսներ» գիրքը: Այնուհետեւ հրապարակել «Հորիզոնի անցորդները» ժողովածուն, որն արժանացել է «Ապոլիներ» մրցանակին: 1940-50-ական թվականներին տպագրել է նաեւ «Տիկին Լորըլեյ», «Մեր երջանկության օթեւան», «Քրիստափոր Կոլումբոս», «Լինչ»: Վերջին պոեմը բեմադրվել է «Սեւ տառապանք» վերնագրով: Ընթերցողին քաջածանոթ են «Ով որ արյուն է հոսել» (Ժանսենի նկարազարդումով) եւ «Ապրելու ժամանակը» բանաստեղծական հատորները:

Ռ. Մելիքն իր գրական փառքին հասավ 1960-ական թվականին «Միացյալ երգը» ժողովածուով, արժանացել է ֆրանսիական ակադեմիայի մեծ մրցանակին, իսկ «Քարե հսկողը» պոեմն արժանացել է ֆրանսիական ակադեմիայի ֆրանսերեն լեզվի մրցանակին: Ռուբեն Մելիքի գրական հաղթարշավը շարունակվել է նաեւ 1970-ական թվականներին: Նա հրապարակ հանեց իր լավագույն բանաստեղծական գրքերից մեկը՝ «Մարմին ինձնով կենդանի», որն արժանացել է Ֆրանսիայի գրողների միության մրցանակին, նրա «Թափոր» բանաստեղծական ժողովածուն նույնպես արժանացել է մրցանակի:

Հայազգի մյուս խոշոր արվեստագետի՝ Գառզուի նկարազարդմամբ է լույս տեսել Ռ. Մելիքի բանաստեղծական հատորը, որին հաջորդել են շատ այլ գրքեր: Բանաստեղծի առայժմ վերջին՝ «Բաժանված երկրում» ժողովածուն լույս է տեսել 2000 թ. Շառլ Դոբժինսկու առաջաբանով եւ մեր հայրենակցուհի Էոժենի Անեմյանի նկարազարդումներով:

Երեկույթն ամբողջացավ նկարչուհու «Կոխկրտված հորիզոններ» գործի ցուցադրությամբ, որ հեղինակը նվիրեց թանգարանին:

ԱՐՓԻՆԵ ՍԵՒԱՆՅԱՆ

Սոնա Վանի նոր ժողովածուն

Գրողների համահայկական երկրորդ համաժողովի շրջանակներում իրենց ուրույն տեղն ունեն գրական ցերեկույթները, որոնցից է նաեւ ամերիկահայ բանաստեղծուհի Սոնա Վանի «Ես անուն չունեմ» ժողովածուի երեկվա շնորհանդեսը: Միջոցառումը բացեց Գրողների միության նախագահ Լեւոն Անանյանը, որը նաեւ գրքի խմբագիրն է: Նա իր ելույթում նշեց, որ «Սոնա Վանն ինքնատիպ բանաստեղծ է, ինքնատիպ ձայն է մեր պոեզիայում, որը երկփեղկված է՝ ճակատագրի բերումով: Մի ձայնը դա հայրենիքն է իր հուշերում ու հիշատակներում իր ձգողականությամբ, մյուսը՝ ներկան է խտացված մեր ժողովրդի եւ Սոնայի համար, դարձած հայրենիք եւ ճակատագիր այս թատերաբեմում»: Մշակույթի նախարար Հովիկ Հովեյանն էլ Սոնային բնորոշեց այսպես. «Սոնան անակնկալի, խենթավուն գունաշխարհի բանաստեղծ է: Նա սկսում է բառից եւ վերածում անբարդույթ մի հայեցակետի, որի տիրույթում բնակություն են հաստատում ներքին, չիրականացող տրամաբանական ենթաշերտերը, որոնց աջ ու ձախ կողմերում հրեշտակներն աստղեր են հյուսում, կերտում են օրերի բանաստեղծական ծալքերը, երազները ճզմվում են հոգսերի ներքանների տակ եւ քնքուշ մի հոգի ամայացող կղզում գտնում է հենց իրեն՝ Աստծուն...»: Բազմաթիվ ելույթ ունեցողներ՝ գրողներ Հրանտ Մարգարյանը (ԱՄՆ), Արեւշատ Ավագյանը, Էդուարդ Միլիտոնյանը, Ալիս Հովհաննիսյանը, Արտաշես Ղազարյանը նշեցին, որ Սոնա Վանը նոր խոսք է, նոր ասելիք, նոր դիմագիծ է բերում մեր այսօրվա պոեզիայի ինքնատիպ, բանաստեղծական ուժով ու հմայքով: Նա նմանվում է Արտամետի այն հուռթի խնձորենուն, որի պտուղը քաղելու համար միայն պետք է ցնցես ծառն ու համբուրես այգեպանի ձեռքը:

«Ես անուն չունեմ» գիրքը Սոնա Վանի երկրորդ ժողովածուն է: Ապրելով ԱՄՆ-ում, բանաստեղծուհին միշտ հոգով ու սրտով հայրենիքի հետ է ու այդ կարոտն ու զգացումն արտահայտվում են նրա տողերում: Այս գիրքը, որ ընթերցողի դատին հանձնվեց, այն սիրո եւ հուսախաբության, հավատքի եւ անհավատության, մենության ու վայելումի հավասարապես ապրած պահերի զուգահեռ զիգզագումների տարածք է, որտեղ յուրաքանչյուր ընթերցող տեսնում է ինքն իրեն, մենակ մնացած իր հոգու տվայտանքներով ու... Հուզված էր Սոնա Վանը եւ շնորհակալական խոսքում բացեց իր գաղտնիքներից, թե ինչ է մուսան. «Այն մի ձգողականություն է, ինչպես Աստված, մի երեւույթ, որը հայտնվում է հանկարծ հոգեւոր դաշտում եւ քեզ տրամադրում է ինչ-որ մի հոգեւոր շարժման, տանում է իր հետեւից ու խոստումներ տալիս... Փորձում է գայթակղել քեզ իր տաղի յուրօրինակությամբ, որից էլ ծնվում են իմ տողերը: Ահա այսպիսին եմ ես»:

Երեկոյի ժամանակ Սոնա Վանի բանաստեղծությունների ընթերցմամբ հանդես եկան Սիլվա Յուզբաշյանը, Ազատ Գասպարյանը, իսկ երգչուհի Էմմա Պետրոսյանն էլ սիրով կատարեց բանաստեղծուհու խոսքերով գրված «Մենախոսություն» երգը, որի համար երաժշտությունը գրել է Վարդ Մանուկյանը:

Գրական ցերեկույթի շարքից գրողները երեկոյան մասնակցեցին Երեւանի կամերային թատրոնում Զահրատի ծննդյան 80-ամյակին նվիրված «Կիկոն կամուրջի վրայ է» համերգ-ներկայացմանը:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐԻՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

«Շիրակը» վերագտնում է խաղը

Ընթացիկ մրցաշրջանում անհաջող հանդես եկող «Շիրակը» ինչպես երեւում է աստիճանաբար վերագտնում է իր խաղը: Դա վկայեց «Կիլիկիայի» հետ առաջնության հերթական տուրի հանդիպումը: Թեեւ գյումրեցիները հյուրընկալվողների դեռում էին, սակայն բավական ակտիվ հարձակողական խաղ ցուցադրեցին՝ ձգտելով շտկել մրցաշարային իրավիճակը: «Կիլիկիան» էլ պարտքի տակ չմնաց եւ արդյունքում խաղադաշտում թեժ մրցակցություն ծավալվեց: Ընդհանուր առմամբ խաղը հարուստ էր գոլային պահերով, սակայն ֆուտբոլիստների կատարողական ոչ բարձր վարպետությունը թույլ չտվեց իրացնել դրանք:

Առաջին վտանգավոր պահը ստեղծվեց շիրակցիների դարպասին: 15-րդ րոպեին Գուրգեն Մանուկյանը խաբս տալով պաշտպանին, ճշգրիտ փոխանցումով հարվածի դուրս բերեց առաջնության գլխավոր ռմբարկու Նշան Էրզրումյանին, սակայն վերջինս մոտ տարածությունից վրիպեց: Շիրակցիները կարող էին հաշիվը բացել 27-րդ րոպեին, բայց Փարկիթյանի մոտ 20 մետրից հուժկու հարվածն իր վրա ընդունեց դարպասի ձողը: Ընդհանրապես այս խաղում մարզական բախտը չժպտաց շիրակցիներին: Եվս երկու անգամ Երվանդ Հակոբյանի եւ Տիգրան Դավթյանի հարվածներից հետո կիլիկիացիներին օգնության եկավ դարպասի ձողը: Այնուամենայնիվ, այս խաղում առաջինը հաջողության հասան շիրակցիները՝ դառնալով գեղեցիկ գոլի հեղինակ: 38-րդ րոպեին աջ եզրով շիրակցիների հերթական գրոհն ավարտվեց տուգանային հրապարակ կատարած փոխանցումով եւ Հենրիկ Բաշիկյանն ընթացքից գնդակն ուղարկեց դարպասի վերին անկյունը: Ի պատիվ կիլիկիացիների, նրանցից ընդամենը 7 րոպե պահանջվեց հաշվի հավասարակշռությունը վերականգնելու համար: Առաջնության լավագույն ռմբարկու Նշան Էրզրումյանն ուղղեց իր սխալը եւ խաբս տալով պաշտպանին, գնդակն ուղարկեց դարպասի ներքեւի անկյունը՝ խփելով ընթացիկ առաջնությունում իր 10-րդ գնդակը:

Ընդմիջումից հետո էլ խաղն անցավ աշխույժ մրցապայքարում: Երկու թիմերն էլ ունեցան դարպասները գրավելու համար պահեր: Մասնավորապես 58-րդ րոպեին շիրակցի Տիգրան Հովհաննիսյանը կարող էր առաջ մղել գյումրեցիներին, սակայն մի պահ հապաղեց եւ կորցրեց դարպասը գրավելու համար առիթը: Խաղավերջում հանդիպման ելքը կարող էր վճռել Սերգեյ Էրզրումյանը, սակայն նրա հեռահար հարվածից հետո Զաղուրյանը փրկեց դրությունը: Հետեւեց շիրակցիների կտրուկ հակագրոհը եւ արդեն վտանգավոր պահ ստեղծվեց «Կիլիկիայի» դարպասին: Բայց այս անգամ էլ Կարեն Խաչատրյանն ու Տիգրան Դավթյանը չկարողացան ինչպես հարկն է գնդակը խաղարկել: Գրանցվեց մարտական ոչ-ոքի՝ 1–1: Եվրոգավաթների շեմին, ինչ խոսք, շիրակցիների այս ելույթը որոշ չափով հուսադրող էր:

Հակոբյանին չհաջողվեց ռեւանշի հասնել

Տրիպոլիում ընթացող շախմատի աշխարհի տղամարդկանց առաջնությունում հայտնի դարձան կիսաեզրափակիչի մասնակիցները: Ցավոք, պայքարը շարունակող չորս ուժեղագույն շախմատիստների թվում չէ Վլադիմիր Հակոբյանը: Առաջին պարտիայում սեւերով զիջելով Մայքլ Ադամսին, Հակոբյանին չհաջողվեց երկրորդում ռեւանշի հասնել: Երկրորդ պարտիան ավարտվեց ոչ-ոքի: Այսպիսով, աշխարհի չեմպիոնի կոչման համար պայքարը կշարունակի Ադամսը, որը կիսաեզրափակիչում մրցելու է ադրբեջանցի Թեյմուր Ռաջաբովի հետ: Վերջինս քառորդ եզրափակիչում չափազանց ծանր մրցախաղում առավելության էր հասել մեքսիկացի Լենյեր Դոմինգեզի նկատմամբ (4-3):

Կրկին վստահ հանդես եկավ Վեսելին Թոփալովը, որը 2-րդ պարտիան էլ շահեց Անդրեյ Խարլովից: Հետաքրքրական է, որ Թոփալովն ու Ադամսը հինգ փուլերից եւ ոչ մեկում լրացուցիչ մրցախաղ չեն անցկացրել: Բուլղարացի շախմատիստը դասական 10 պարտիաներից 9-ն ավարտել է իր օգտին, մեկում հաշտություն է կնքել: Ադամսը վաստակել է 8 միավոր (6 հաղթանակ, 4 ոչ-ոքի): Կիսաեզրափակիչում Թոփալովի մրցակիցը կլինի Ռուստամ Կասիմջանովը: Ալեքսանդր Գրիշչուկի հետ դասական երկու պարտիաներից առաջինում Կասիմջանովը հաղթել էր, երկրորդում՝ պարտվել: Իսկ ահա արագ շախմատի մրցախաղում Կասիմջանովը երկու պարտիաներում էլ հաղթեց մրցակցին:

Նշենք, որ կիսաեզրափակիչ փուլում մրցակիցները միմյանց հետ 4 պարտիա են անցկացնելու, որից հետո միայն, հարկ եղած դեպքում, կմրցեն արագ շախմատի եւ կայծակնային շախմատի կանոններով:

Լավագույն քառյակը հայտնի է

Թենիսի ուիմբլդոնյան մրցաշարում կանայք ավարտեցին քառորդ եզրափակիչ հանդիպումները: Մեծ հետաքրքրություն էր ներկայացնում ռուսաստանցի Մարիա Շարապովայի մրցախաղը ճապոնուհի Այի Սուգիյամայի հետ: Մարիան շատ հաջող սկսեց հանդիպումը, սակայն հետագայում նախաձեռնությունը զիջեց մրցակցին եւ պարտվեց առաջին խաղափուլում (5-7): Սակայն հաջորդ երկու խաղափուլերում Շարապովան կարողացավ գործել անթերի եւ մրցամարտն ավարտեց իր օգտին (7-5, 6-1): Կիսաեզրափակիչում Շարապովան կմրցի ամերիկուհի Լինդսեյ Դեւենպորտի հետ: Վերջինս քառորդ եզրափակիչում հեշտությամբ հաղթեց խորվաթ թենիսիստուհի Կարոլինա Շպրեմին (6-2, 6-2): Պայքարը շարունակում է նաեւ Սերենա Ուիլյամսը, որը 2 խաղափուլում առավելության հասավ Տատյանա Գոլովինայի նկատմամբ (6-2, 6-2): Կիսաեզրափակիչի ճանապարհին հաջող խաղաց նաեւ Ջենիֆեր Կապրիատին, որը հաղթեց Նադեժդա Պետրովային (6-4, 6-4):

Իզուր այդքան «Կոկա-կոլա» խմեցին

Թվում է, Պորտուգալիայում անցկացվող Եվրոպայի առաջնության ֆուտբոլային կրքերը հազիվ թե որեւէ կապ ունենան Հայաստանի հետ: Բայց այն, ինչ օրերս պատահեց հանրապետությունում, ուղղակիորեն առնչվում է ֆուտբոլի եվրոպայի առաջնությանը: Հայաստանի չորս քաղաքացիներ, որոնք Պորտուգալիայի ուղեգիր էին շահել Եվրոպայի առաջնության կիսաեզրափակիչ եւ եզրափակիչ խաղերը դիտելու համար, այնտեղ չեն մեկնի, քանի որ Ֆրանսիայի դեսպանության հյուպատոսական բաժինը մերժել է նրանց այցագրեր տալ: «Կոկա-կոլա» ընկերության (որն, ի դեպ, Եվրոպայի ֆուտբոլի առաջնության պաշտոնական հովանավորն է) կազմակերպած խաղարկության ընթացքում խաղարկվում էր չորս ուղեգիր: Ամբողջ հանրապետությունում այդ խաղարկության մեջ էր դրված մոտ 7 հազար կտրոն: Չորս հաղթողներն էին՝ Երեւանի պետհամալսարանի արեւելագիտության բաժնի 28-ամյա դասախոս Ինգա Վարդանյանը եւ նրա 29-ամյա ամուսինը՝ «Փյունիկ» բռնցքամարտիկայի առեւտրային տնօրեն Հայկ Մարգարյանը, Գյումրի քաղաքի 11-րդ միջնակարգ դպրոցի ռուսաց լեզվի եւ գրականության 44-ամյա ուսուցչուհի Հրանուշ Աղաբաբյանը եւ նրա ամուսինը՝ մարզային հիվանդանոցի 48-ամյա վիրաբույժ Հրանտ Պալոյանը:

Կտրոններ տրվել էին այն քաղաքացիներին, ովքեր այդ հանրահայտ ըմպելիքը խմելուց հետո միավորներ կրող խցաններն հավաքել էին՝ խաղարկությանը մասնակցելու համար: Բայց պարզվեց, որ ամեն ինչ իզուր էր. հավաքված միավորները որեւէ օգուտ չեն տվել:

Հայաստանի չորս քաղաքացիներին այցագրեր չտրվեցին, քանի որ «Կոկա-կոլա» ընկերությունը Ֆրանսիայի դեսպանությանը նախօրոք չէր տեղեկացրել այդ խաղարկության մասին: Միջադեպն այսպես պարզաբանեց Ֆրանսիայի դեսպանության փոխհյուպատոս Պիեռ Դյուրանտոնը: «Կոկա-կոլան» մեզ նախօրոք չէր հայտնել նման խաղարկության անցկացման մասին, իսկ հետո կանգնեցրեց փաստի առաջ, ինչը մեզ պարզապես զնցեց», նշեց դիվանագետը:

Հարկ է նշել, որ Ֆրանսիայի դեսպանությունը լիազորված է տալու Եվրոմիության այն երկրների մուտքի այցագրեր, որոնք Հայաստանում չունեն իրենց դեսպանությունները:

Ցավոք, չհաջողվեց կապվել խաղարկությունն անցկացրած «Կոկա-կոլայի» պատասխանատու ներկայացուցիչների հետ, որպեսզի կարողանանք պարզել, թե ինչպես պատահեց, որ փաստորեն ի դերեւ ելան Հայաստանի քաղաքացիների ակնկալիքները, որոնք երազում էին Եվրոպայի առաջնության ֆուտբոլային մրցախաղերը դիտել պորտուգալական մարզադաշտերում: Հուսով ենք, դեռ կանդրադառնանք այս պատմությանը եւ մեր ընթերցողներին կծանոթացնենք դրա շարունակությանը:

ՏԻԳՐԱՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ՈՒԵՖԱ-ն պատժում է կարգազանցներին

Ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնությունում ստացած մեծ քանակությամբ դեղին քարտերի համար ՈՒԵՖԱ-ն տուգանել է մի քանի երկրների ֆեդերացիաներին: Ռուսաստանի ֆուտբոլային միությունն ՈՒԵՖԱ-ի կողմից տուգանվել է 9200 եվրոյով հույների դեմ ֆուտբոլիստների ցուցադրած կոպիտ խաղի համար: Այդ խաղում մրցավար Ժիլ Վեյսեն Ռուսաստանի հավաքականի 6 ֆուտբոլիստների դեղին քարտ էր ցույց տվել: Բացի այդ, ՌԴ ֆուտբոլային միությունը տուգանվել է 11.200 դոլարով այն բանի համար, որ Եվրոպայի առաջնությունում ռուսաստանցի ֆուտբոլիստները ընդհանուր առմամբ 13 անգամ մրցակիցների կողմից արժանացել են դեղին եւ կարմիր քարտերի: Եվս 5 հազար շվեյցարական ֆրանկ պետք է վճարեն ռուսներն այն բանի համար, որ Պորտուգալիայի ընտրանու հետ խաղի ընդմիջմանը ռուսաստանցի երկրպագուներից մեկը փորձել էր խաղադաշտ մտնել:

Իտալացիների հետ խաղում բուլղարացի ֆուտբոլասերների անվայելուչ վարքագծի հե¬տեւանքով երկրի ֆուտբոլի ֆեդերացիան տուգանվել է 5 հազար ֆրանկով: Շվեդիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիան տուգանվել է 2 հազար ֆրանկով՝ Դանիայի հավաքականի հետ խաղից հետո շվեդ ֆուտբոլասերների խաղադաշտ ներխուժելու պատճառով:

Լարսոնը կկրի «Բարսելոնի» մարզաշապիկը

Շվեդիայի հավաքականի եւ շոտլանդական «Սելթիկի» հարձակվող Հենրիկ Լարսոնը ֆուտբոլային իր գործունեության ավարտին վերջապես հնարավորություն կունենա ուժերը փորձելու եվրոպական ուժեղագույն ակումբներից մեկում՝ իսպանական «Բարսելոնում»: 32-ամյա ֆուտբոլիստը «Բարսելոնում» բժշկական խորը հետազոտության ենթարկվելուց հետո մեկամյա պայմանագիր է կնքել ակումբի հետ: Եթե ամեն ինչ հաջող ընթանա, ապա Լարսոնի հետ պայմանագրի ժամկետը կերկարաձգվի եւս մեկ տարով: Լարսոնը նշել է, որ երջանիկ է կնքած գործարքից: Ըստ Լարսոնի, «Բարսելոնն» իր հավանած թիմերից մեկն է: Լարսոնի թիմ հրավիրելը նշանակում է, որ ամենայն հավանականությամբ Պատրիկ Կլյույվերտը ստիպված կլինի հեռանալ «Բարսելոնից»: Կլյույվերտը հրավերներ ունի «Միդլսբրոյից» եւ «Ասլետիկոյից»:

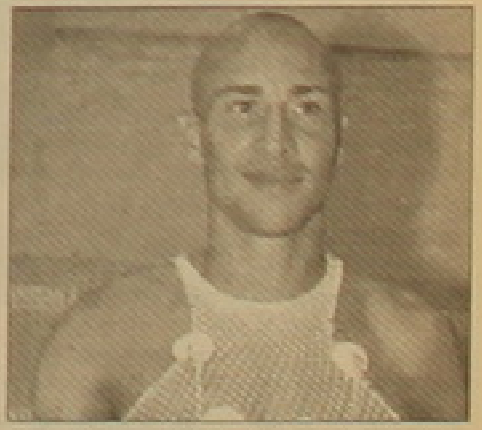

Վերջին յոթ մրցաշրջաններում Լարսոնը հանդես է եկել «Սելթիկում», որի հետ պայմանագրի ժամկետը լրացավ ընթացիկ մրցաշրջանում: «Սելթիկի» կազմում Լարսոնը չորս անգամ նվաճել է Շոտլանդիայի չեմպիոնի տիտղոսը, երկու անգամ դարձել է երկրի գավաթակիր, երեք անգամ արժանացել է Շոտլանդիայի Սուպերգավաթին: «Սելթիկում» նա խփել է 173 գոլ: 2000/01 թթ. մրցաշրջանում Լարսոնը 35 գոլով դարձել էր «Ոսկե խաղակոշիկի» դափնեկիր:

Բրազիլիայում ցուցադրվում է «Հավերժական Պելեն» ֆիլմը

Բրազիլիայի կինոթատրոններում այս օրերին ցուցադրվում է «Հավերժական Պելեն» փաստավավերագրական ֆիլմը: Երկու ժամանոց ֆիլմը նվիրված է ֆուտբոլի արքա Պելեի կյանքին եւ մարզական գործունեությանը: Այդ ընթացքում ֆիլմում ցուցադրվում են Պելեի խփած 320 գոլերը, բազում գոլային փոխանցումները, զանազան խաբքերն ու տեխնիկական այլ հնարքները, որոնց գերազանց էր տիրապետում բրազիլացի «աստղը»: Ըստ 63-ամյա Պելեի, այդ ֆիլմը ցուցադրում է բրազիլական ֆուտբոլի հզորությունը եւ ինքը հպարտ է, որ դարձել է գլխավոր դերակատարը:

Ֆիլմի ռեժիսորն ու պրոդյուսերը բրազիլացի Հանիբալ Մասաինին է: Նա 1999 թ. սկսել է Պելեին նվիրված տարբեր տեսաժապավենների հավաքումը, որոնցում պատկերված են բրազիլացի ֆուտբոլիստի խփած տարբեր գոլերը: Նրան տեսաժապավեններ են ուղարկել աշխարհի տարբեր երկրներից՝ Աֆղանստանից, Ավստրալիայից, Իսպանիայից, Կոնգոյից, Չիլիից եւ այլ պետություններից, որտեղ Պելեն ելույթ է ունեցել: Ֆուտբոլային իր 21-ամյա գործունեության ընթացքում Պելեն 1281 գոլ է խփել: Մասաինիի համոզմամբ «Հավերժական Պելեն» ֆիլմը նախատեսված է բոլորի համար, այլ ոչ միայն ֆուտբոլասերների: Հեռուստաէկրաններին ֆիլմը կհայտնվի մինիսերիալի տեսքով: Սակայն դա տեղի կունենա 2006 թ.: Այդ տարի Գերմանիայում կկայանա ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությունը, իսկ Պելեն կնշի իր մարզական գործունեության 50-ամյակը:

Էբե Սանդը հեռանում է հավաքականից

Ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնությունը ոչ միայն որոշ մարզիչների, այլեւ ֆուտբոլիստներից ոմանց համար հավաքականի կազմում վերջին մրցաշարն է: Հավաքականից հեռանալու իր որոշման մասին է հայտնել Դանիայի ընտրանու հարձակվող Էբե Սանդը: Չեխերից կրած պարտությունից հետո 31-ամյա Սանդը հայտարարել է, որ այլեւս հավաքականում հանդես չի գա. «Զգում եմ, որ եկել է ժամանակը հրաժեշտ տալու հավաքականին: Եթե ես սկսեմ 2006 թ. աշխարհի առաջնությանը նախապատրաստվել, դա նման կլինի երկու աթոռների նստելուն: Երջանիկ եմ Դանիայի հավաքականում խաղալու համար, հատկապես հավաքական վերադառնալուց հետո: Ցավոք, չեխերի հետ հանդիպումից առաջ վնասվածք ստացա եւ չկարողացա մասնակցել խաղին»: Դանիացիների մարզիչն ըմբռնումով է վերաբերվել Սանդի հայտարարությանը, որը հավաքականում անցկացրած 66 խաղում խփել է 22 գնդակ:

American University of Armenia
POSITION AVAILABLE

Institutional Research Manager/Accreditation Coordinator

DUTIES:

1. Develops and institutionalizes data collection and analysis processes to support AUA in its continuous quality improvement efforts and to provide evidence in support of AUAs accreditation reporting processes.
2. Assists the administration in its data collection and reporting with respect to institutional accreditation requirements (both US and Armenian) as well as related support to the academic programs, as directed, including programmatic level accreditation efforts and support of the standing committees on Faculty Affairs and Academic Standards as well as the Faculty Senate.
3. Plans, directs, organizes, and implements data collection and analysis efforts as described above.
4. Performs other related duties as assigned by immediate supervisor(s).

REQUIREMENTS:

* Masters degree from AUA or an accredited US/Western European program (experience/training in higher education accreditation/quality assurance activities as well as familiarity with AUA will be an asset).
* Strong written and oral communication skills in Armenian and in technical/academic English approaching native fluency (demonstrated experience in technical writing in English); fluency in Russian (written and spoken) is desirable.
* Excellent interpersonal and team building skills, including ability to work with a variety of constituencies (experience in multidisciplinary teams is desirable).
* Ability to handle multiple complex tasks simultaneously and work with multiple constituencies.
* Knowledge of data collection/research methods (experience in collecting, analyzing, and reporting primary data is desirable).
* Competence in computer skills, including word processing, spreadsheets, database design and management, statistical software, and presentation software/chart & table development, etc.
* Self-directed, requiring minimal oversight.

Applicants are requested to submit a cover letter outlining how they meet these qualifications along with a CV via e-mail: abekchya@aua.am by July 9, 2004.
Short listed candidates will be invited for interview.

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

սեփական տուն, 1500 մ հողատարածքով եւ պտղատու այգով: Ապահովված է բնական գազով, խմելու եւ ոռոգման ջրով:

Նոր Խարբերդ ավան, 2-րդ փողոց, թիվ 22 տուն:

ՀՀ Կենտրոնական բանկը 01.07.2004թ. ժ.9.00 ից սահմանում է արտարժույթի հետեւյալ հաշվարկային փոխարժեքները ու գնման եւ վաճառքի հետեւյալ գները.

ISO ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Հաշվարկային փոխարժեք	Գնում	Վաճառք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	534.49	529.10	539.80
EUR	1	ԵՎՐՈ	649.67	645.80	653.60
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	18.40	17.30	19.50

UNIBANK
до 31 августа
вклад
ОЛИМПИЙСКИЙ
9
● 12 месяцев
● от 1000 USD
% ГОДОВЫХ
● **ежемесячная** капитализация или выплата процентов

СТАНДАРТНЫЕ ВКЛАДЫ В ДРАМАХ И ВАЛЮТЕ

Срок вклада	Выплата процентов	AMD	USD, EURO
		До 5 млн.	До 10.000
до востребования		0*	0*
31 - 90 дней	в конце срока	7,5	5,5
	ежемесячно	7	5
91 - 182 дня	в конце срока	8	6,5
	ежемесячно	7,5	6
183 - 364 дня	в конце срока	8,5	7,5
	ежемесячно	8	7
365 - 550 дня	в конце срока	9	8
	ежемесячно	8,5	7,5

Вклады превышающие 5 млн. AMD или 10 тыс. USD, EURO и/или сроком более 550 дней - по индивидуальным ставкам.
* в отдельных случаях процентная ставка определяется на договорной основе
Минимальная сумма срочных депозитов
● 50.000 AMD
● 100 USD, EURO

ЮНИБАНК РЕАЛЬНЫЕ ИНВЕСТИЦИИ | 53 98 70 www.unibank.am

АДРЕСА ФИЛИАЛОВ ЗАО "ЮНИБАНК"

● Центральный офис
г. Ереван, ул. Амиряна 12
тел: (3741) 539870
e-mail: unibank@unibank.am

● Филиалы в г. Ереване:
Филиал "КЕНТРОН"
ул. Абовяна 26
тел: (3741) **542431**

Филиал "МАЛАТИЯ"
ул. Себастия 141
тел: (3741) **776627**

Филиал "КОМИТАС"
ул. Комитаса 15/2
тел: (3741) **261838**

● Филиалы в Армении:
Филиал "ВАНАДЗОР"
г. Ванадзор, ул. Тигран Мец 53
тел: (37451) **40872**

Филиал "ГЮМРИ"
г. Гюмри, ул. Ахтанаки 1
тел: (37441) **33055**

ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ՀՈԴՎԱԾԻ ՄՐՑՈՒՅԹ «ՀԱՅԱՍՏԱՆՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄՆԵՐ» ՀԱՆԴԵՍԻ 3-ՐԴ ԹՈՂԱՐԿՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

AEPLAC-ը հայտարարում է լավագույն հոդվածի **մրցույթ** հետեւյալ թեմաներով՝

1. «Արհմիություններ. արդյունավետ համակարգի ձեւավորման խոչընդոտները» եւ
2. «Հասարակական տրանսպորտի համակարգի՝ Հայաստանի համար նախընտրելի մոդելը»:

Յուրաքանչյուր թեմայով առաջին եւ երկրորդ տեղը գրաված հոդվածները, խմբագրության դիտողությունների եւ փոփոխությունների (մասնավորապես կրճատված ծավալի համապատասխանեցման հետ՝ առավելագույնը 5 էջ՝ 10 տառաչափով) կատարումից հետո կտպագրվեն հանդեսում: Այդ հոդվածների հեղինակները կպարգեւատրվեն դրամական մրցանակներով (1-ին եւ 2-րդ տեղերի համար համապատասխանաբար 150 եւ 75-ական եվրո):

Աշխատանքի նախնական կառուցվածքը ցանկալի է նախապես համաձայնեցնել «ՀԶ» խմբագրության հետ: Մրցույթի մասնակիցները պետք է «ՀԶ» խմբագրություն ներկայացնեն հոդվածի սեղմագիրը (8-10 տողի սահմաններում) մինչեւ հուլիսի 6-ը (ժամը 12:00), իսկ վերջնական աշխատանքը մինչեւ հուլիսի 11-ը (ժամը 17:00):

Հոդվածների կամ դրանց նախնական կառուցվածքի ներկայացման համար դիմել Դավիթ Մելիքյանին:

Հասցե՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երեւան, Չարենցի 28, Տնտեսական քաղաքականության եւ իրավական խորհրդատվության հայ-եվրոպական կենտրոն (AEPLAC)
Հեռ./ֆաքս՝ (374 1) 553081, 558595, 559200
Էլ. փոստ՝ at@aeplac.am

«ՆՈՐԱՐԱՐ ՓՈՐՁԱՌԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏԻ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ 2003 Թ.ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Նորարար փորձառական արվեստի կենտրոն» հիմնադրամը (ՆՓԱԿ) գտնվում է Փ. Բուզանդի 1/3 հասցեում, որտեղ կազմակերպվել եւ կազմակերպվում են կերպարվեստի ու կատարողական արվեստի ցուցադրություններ եւ միջոցառումներ, ինչպես նաեւ արվեստի եւ գրականության քննարկումներ: ՆՓԱԿ-ի նպատակն է խթանել Հայաստանի մշակութային զարգացումը՝ արվեստի ցուցադրման միջոցով, ներկայացնել հայ առաջատար արվեստը համաշխարհային բեմահարթակներին: Ֆինանսավորումը կատարվել է բարերարների եւ հիմնադիրների կողմից: 2003 թ. հիմնադրամի ղեկավարությունը բաղկացած էր հետեւյալ անձանցից՝ հիմնադիր եւ գեղարվեստական ղեկավար՝ Սոնյա Պալասանյան, համահիմնադիր եւ գլխ. գործադիր տնօրեն՝ Էդուարդ Պալասանյան, գործադիր տնօրեն՝ Ալբիկ Աբրահամյան:

Գլխավոր հաշվապահ՝ Շոթա Հովակիմյան:

Գործավար՝ Նարինե Սաֆարյան:

2003 թ. ֆինանսական տարում օգտագործված միջոցների ընդհանուր չափը 17684,0 հազար դրամ է, որի մեջ վարչակառավարական ծախսերը կազմում են 2073,0 հազար դրամ (11,72%):

Հիմնադրամի գույքը բաղկացած է գրասենյակային գույքից եւ համակարգչային սարքավորումներից: 2003 թ. տարեկան ֆինանսական հաշվետվություն (հազար դրամ)

ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ	
Բարերարներից եւ հիմնադիրներից	11034
Այլ եկամուտներ	6650
Ընդամենը՝	17684,0
ԾԱԽՍԵՐ	
1. Վարչագրասենյակային ծախսեր	2073,0
Աշխատավարձ	1508,0
Սոց. ապ. վճարներ	332,0
Էլ.էներգիայի ծախսեր	104,0
Հեռախոսածախսեր	39,0
Գրասենյակային ծախսեր	78,0
Բանկային ծառայություն	12,0
2. «Երեւանյան ուղեցույց» տեղեկատուի համար ծախսեր	5243,0
Աշխատավարձ	439,0
Սոց. ապ. վճարներ	121,0
Տպագրական ծախսեր	3483,0
Նյութերի համար ծախսեր	684,0
Էլ.էներգիայի ծախսեր	104,0
Հեռախոսածախսեր	39,0
Այլ ծախսեր	373,0
3. Ցուցահանդեսների կազմակերպման համար ծախսեր	7283,0
4. Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	3085,0
Ընդամենը՝	17684,0

Կազմակերպության ֆինանսական վիճակի՝ առ 2004թ. հունվարի 1-ը, ինչպես նաեւ հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական արդյունքների եւ դրամական հոսքերի մասին բոլոր տվյալներն էական առումներով տալիս են ճշմարիտ եւ իրական պատկեր՝ համաձայն ՀՀ հաշվապահական ստանդարտների եւ ՀՀ օրենսդրության:

«ԱՈՒԴԻՏ ՍԹԱՐ» ՍՊԸ

Request for Proposals (RFP) No. Arm 004-02 REP

1.The "Promoting Human Rights and Facilitating Public Awareness of the Public Defender's Office in Armenia" project invites the interested research organizations to submit a proposal for provision of nationwide public awareness survey on human rights services in Armenia.

2.To obtain the full set of documents enabling you to submit a proposal please contact:

Contact Person: Karapet Beglaryan
Name of Office: UNDP Armenia Country Office
Address: 14 Karl Libknecht St., Yerevan, 375010, Armenia
Telephone & Fax: Tel: +3741-566073, Fax: +3741-543811
E-mail: **karapet@undp.am**

3.Your offer comprising of technical proposals and financial proposal, in separate sealed envelopes, should reach the following address no later than July 16, 2004, 17:00 Yerevan time.

Name of Office: **UNDP Armenia Country Office**
Address: **14 Karl Libknecht St., Yerevan, 375010, Armenia**
Subject: **RFP (RFP) No. Arm 004-02 REP**

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ՝ 65, դասիչ՝ 69150 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 30.06.2004 Գինը՝ 100 դրամ